

GARD - Pracownia Urbanistyczno - Architektoniczna - mgr inż. arch. Anna Woźnicka
siedziba: ul. Traktorowa 43/2, 91-117 Łódź; adres korespondencyjny: ul. Telefoniczna 46F, 92-016 Łódź
NIP 947-106-73-33; REGON 100834104, tel. 530641655, 509959368, 508655541; biurogard@gmail.com

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POTRZEB PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY KONOPNICA

ŁÓDŹ, STYCZEŃ 2026

Zleceniodawca:

Gmina Konopnica

reprezentowana przez Wójta Gminy Konopnica, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Konopnica

Ul. Rynek 15

98-313 Konopnica

Wykonawca:

GARD – Pracownia Urbanistyczno-Architektoniczna – mgr inż. arch. Anna Woźnicka

ul. Traktorowa 43/2

91-117 Łódź

Podstawa opracowania:

Umowa Nr 48/2025, zawarta w dniu 23.07.2025 r. z Gminą Konopnica

Autorzy opracowania:

mgr **Rafał Spala** – autor prognozy

mgr inż. arch. **Anna Woźnicka** – główny projektant planu ogólnego

Data sporządzenia prognozy:

19.01.2026 r.

Oświadczenie autora:

Zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r., poz. 1112)

oświadczam,

że jako autor „Prognozy oddziaływania na środowisko dla potrzeb projektu Planu Ogólnego Gminy Konopnica”, spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku związanym z kształceniem w zakresie nauk przyrodniczych z dziedziny nauk o Ziemi.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Podpis autora:

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	6
1.1 Przedmiot, cele i podstawa prawna opracowania.....	6
1.2 Zakres merytoryczny i przestrzenny prognozy	7
1.3 Metody pracy oraz wykorzystane na potrzeby opracowania materiały źródłowe.....	7
2. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	8
2.1 Informacje o głównych celach i zawartości projektu planu ogólnego	8
2.2 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami oraz ich ustalenia.....	13
2.3 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.....	15
3. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	17
3.1 Położenie geograficzne.....	17
3.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu.....	19
3.3 Warunki glebowe.....	22
3.4 Wody powierzchniowe i podziemne.....	24
3.5 Warunki klimatyczne.....	27
3.6 Fauna i flora.....	28
3.7 Istniejące formy ochrony przyrody	33
3.8 Formy ochrony przyrody w otoczeniu miasta.....	39
3.9 Ochrona i użytkowanie środowiska kulturowego i walorów krajobrazowych.....	39
3.10 Powiązania przyrodnicze gminy z otoczeniem	43
3.11 Proponowane formy ochrony przyrody	43
4. Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania zagrożeń	45
5. Analiza stanu środowiska przyrodniczego – jakość, zagrożenia oraz identyfikacja ich źródeł	48
5.1 Powietrze atmosferyczne.....	48
5.2 Wody powierzchniowe i podziemne.....	50
5.3 Klimat akustyczny	55
5.4 Pola elektromagnetyczne.....	57
5.5 Zanieczyszczenia gleb oraz przekształcenia powierzchni ziemi	58
6. Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego	60
6.1 Prognoza zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń planu ogólnego	60
6.2 Przewidywane skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na poszczególne komponenty środowiska i formy ochrony przyrody	60
6.2.1 Powierzchnia ziemi	60

6.2.2 Zasoby naturalne	61
6.2.3 Powietrze atmosferyczne.....	61
6.2.4 Warunki klimatyczne.....	62
6.2.5 Klimat akustyczny	62
6.2.6 Promieniowanie elektromagnetyczne.....	63
6.2.7 Wody powierzchniowe i podziemne.....	63
6.2.8 Krajobraz	64
6.2.9 Różnorodność biologiczna	64
6.2.10 Formy ochrony przyrody.....	65
6.2.11 Zdrowie ludzi.....	66
6.2.12 Zabytki i dobra materialne.....	66
6.3 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	67
6.4 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	67
7. Konkluzje i wskazania dotyczące ustaleń projektu planu ogólnego	68
7.1 Propozycja rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, wynikających z ustaleń projektu planu ogólnego	68
7.2 Propozycje rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w projekcie planu	70
7.3 Propozycja metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu ogólnego oraz częstotliwość ich przeprowadzania	70
8. Podsumowanie.....	72
8.1 Streszczenie w języku niespecjalistycznym	72
8.2 Literatura i materiały źródłowe	73

Spis rysunków

Rys. 1) Obligatoryjne i fakultatywne elementy składające się na plan ogólny gminy	8
Rys. 2) Wymagane parametry zabudowy dla wyznaczonych stref planistycznych.....	10
Rys. 3) Położenie gminy Konopnica w Polsce (1), województwie łódzkim (2) i w sąsiedztwie ościennych gmin (3)	17
Rys. 4) Położenie gminy Konopnica na tle mezoregionów wg regionalizacji J. Kondrackiego.....	18
Rys. 5) Rzeźba terenu gminy Konopnica	21
Rys. 6) Zagrożenia geologiczne w gminie Konopnica	22
Rys. 7) Klasyfikacja gleb w gminie Konopnica	23
Rys. 8) Wody powierzchniowe wraz z granicami zlewni JCWP rzecznych w gminie Konopnica	25
Rys. 9) Wody podziemne w gminie Konopnica	27
Rys. 10) Formy ochrony przyrody w gminie Konopnica	33
Rys. 11) Formy ochrony przyrody w promieniu 10 km od granic gminy Konopnica.....	39

Spis tabel

Tab. 1) Strefy planistyczne planu ogólnego, wraz z tworzącymi je profilami funkcjonalnymi	9
Tab. 2) Ustalenia projektu planu ogólnego w zakresie wskaźników urbanistycznych.....	12
Tab. 3) JCWP rzeczne w granicach gminy Konopnica	25
Tab. 4) Charakterystyka gruntów leśnych w gminie Konopnica w 2024 r.....	29
Tab. 5) Pomniki przyrody w gminie Konopnicy	34
Tab. 6) Charakterystyka stanu JCWP rzecznych znajdujących się w obszarze opracowania	51
Tab. 7) Charakterystyka JCWPd znajdujących się w obszarze opracowania.....	54
Tab. 8) Zestawienie tabelaryczne z klasyfikacją wód podziemnych dla wybranych punktów pomiarowych w 2022 r. i 2024 r.....	55
Tab. 9) Bazowe stacje przekaźnikowe na terenie gminy Konopnica w 2025 r.	57
Tab. 10) Odpady komunalne odebrane z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie Gminy Konopnica w latach 2022-2024 w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami.....	59

1. Wprowadzenie

1.1 Przedmiot, cele i podstawa prawna opracowania

Niniejsze opracowanie powstało na potrzeby projektu planu ogólnego Gminy Konopnica, który to plan przygotowano w związku z **Uchwałą Nr VI/23/24 Rady Gminy Konopnica z dnia 25 września 2025r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Konopnica.**

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego, ma służyć identyfikacji przewidywanych zmian, jakie może przynieść realizacja ustaleń tego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Prognoza określa również rodzaje mogących pojawić się w wyniku realizacji ustaleń projektu planu uciążliwości, które mogą mieć wpływ na zmianę warunków życia mieszkańców i użytkowników tego obszaru. Podkreślić należy, że prognoza oddziaływania na środowisko nie rozstrzyga słuszności realizacji przewidzianych w planie zamierzeń inwestycyjnych, przedstawia jedynie prawdopodobny wpływ tych ustaleń na środowisko przyrodnicze i proponuje ewentualne rozwiązania alternatywne lub kompensacyjne.

Podstawę prawną do sporządzenia prognozy stanowią:

- **Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1130 z późn. zm.);**
- **Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).**

1.2 Zakres merytoryczny i przestrzenny prognozy

Zakres informacji, które są wymagane w sporządzanej prognozie, wskazane zostały w **art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.)**. Ponadto, wzięto pod uwagę uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, które sporządził Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi (**WOOS.411.652.2025.MB**) oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieluniu (**ZNS.90280.454.2025**).

Zgodnie z **Uchwałą Nr VI/23/24 Rady Gminy Konopnica z dnia 25 września 2025r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Konopnica** oraz zgodnie z **art. 13a ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024 poz. 1130 z późn. zm.)**, obszar podlegający opracowaniu obejmuje teren całej gminy Konopnica w jej granicach administracyjnych. Na przedmiotowym obszarze nie występują tereny zamknięte inne niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu, ani morskie wody wewnętrzne, które to obszary byłyby wyłączone spod ustaleń planu ogólnego.

- Powierzchnia całkowita gminy: 8 307ha (83,07km²);
- Tereny zamknięte inne niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu: 0ha (0km²);
- Morskie wody wewnętrzne: 0ha (0km²);
- Obszar objęty postanowieniami planu ogólnego: 8 307ha (83,07km²).

1.3 Metody pracy oraz wykorzystane na potrzeby opracowania materiały źródłowe

Bazę do określenia stanu środowiska, jego funkcjonowania i problemów przy istniejącym zainwestowaniu, stanowiło „**Opracowanie Ekofizjograficzne dla potrzeb planu ogólnego Gminy Konopnica**” przygotowane w grudniu 2025r. (autor: mgr Gabriel Danek). Zostało ono opracowane na podstawie analiz stanu środowiska na badanym obszarze, które możliwe były dzięki materiałom kartograficznym, opracowaniom dotyczącym środowiska przyrodniczego oraz dokumentom planistycznym odnoszącym się do przedmiotowego obszaru jak i szerszego zakresu przestrzennego. Zasadniczą metodą pracy była zatem metoda „desk research”.

Wykorzystane materiały zamieszono w rozdziale 8.2.

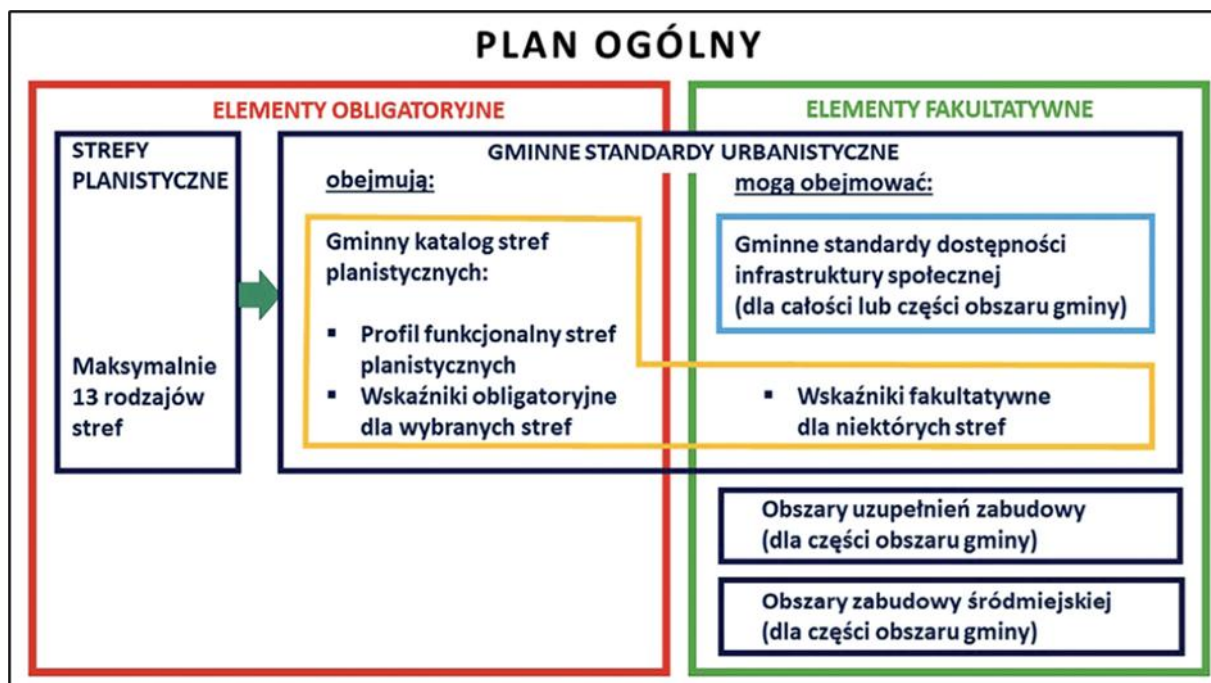
2. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1 Informacje o głównych celach i zawartości projektu planu ogólnego

Plan ogólny, jest nowym aktem planowania przestrzennego, wprowadzonym do polskiego systemu planowania przestrzennego na mocy Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1688). Jako akt prawa miejscowego jest podstawowym narzędziem kształtowania polityki przestrzennej gminy. Ustalenia zawarte w planie ogólnym są wiążące zarówno dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak i dla decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Poddany analizie w niniejszym opracowaniu projekt planu ogólnego, został sporządzony zgodnie z zakresem i wymaganiami określonymi w następujących aktach prawnych:

- Ustawie z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1130 z późn. zm.);
- Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U 2023 poz. 2758 z późn. zm.);
- Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz.U 2024 poz. 729).

Rys. 1) Obligatoryjne i fakultatywne elementy składające się na plan ogólny gminy

Źródło: www.izbaarchitektow.pl.

Tab. 1) Strefy planistyczne planu ogólnego, wraz z tworzącymi je profilami funkcjonalnymi

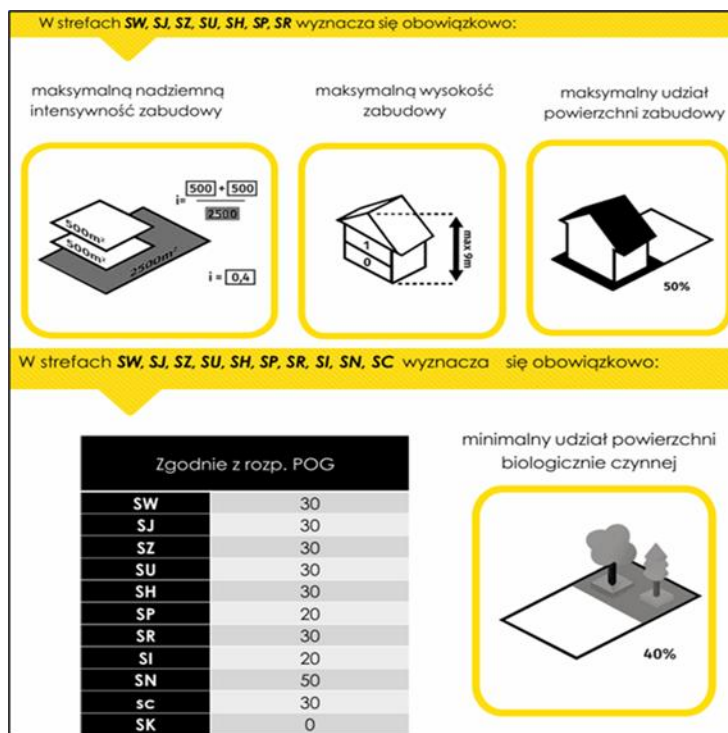
Symbol literowy i nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Symbol literowy i nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej	
	podstawowy ¹⁾	dotatkowy ¹⁾		podstawowy ¹⁾	dotatkowy ¹⁾
SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	SR - strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	SI - strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SZ - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	SK - strefa komunikacyjna ³⁾	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód
SU - strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	SC - strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SH - strefa handlu wielkopowierzchniowego	teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	SN - strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu
SP - strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	SO - strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej
SG - strefa górnictwa	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ²⁾	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód			

1) Profil podstawowy i dodatkowy obejmuje tereny wskazane w tabeli oraz odpowiadające im tereny klas niższego poziomu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024r. poz. 1130).

2) Dotyczy: a) terenów telekomunikacji; b) innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m².

3) Strefę komunikacyjną można wyznaczyć dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia MRiT z dnia 22 listopada 2024

Rys. 2) Wymagane parametry zabudowy dla wyznaczonych stref planistycznych

Źródło: Plan ogólny gminy. Wytaczanie stref planistycznych oraz standardy urbanistyczne. Prezentacja konferencyjna na Platformie Dobrych Praktyk; infogzm.metropoliagzm.pl

W projekcie planu ogólnego, opracowanego dla gminy Konopnica, wyznaczono wszystkie strefy planistyczne za wyjątkiem strefy handlu wielkopowierzchniowego (SH) oraz strefy górnictwa (SG). Dla poszczególnych stref zostały określone przeznaczenia podstawowe, a w niektórych przypadkach również uzupełniające. Ponadto dla stref, w których możliwe jest lokalizowanie zabudowy, określono takie parametry jak: maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Na rysunku planu wyznaczone zostały także obszary uzupełnienia zabudowy (ich liczba wynosi 122) – zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 1a Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tylko w granicach tych terenów będą mogły być wydawane decyzje o warunkach zabudowy. W pozostałym obszarze proces inwestycyjny będzie realizowany w oparciu o plany miejscowe.

Wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref, wynikają z treści Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów oraz z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które niekiedy przewidują niższą wartość wskaźnika niż ww. rozporządzenie. Należy zaznaczyć, że ww. rozporządzenie określa również charakterystykę stref planistycznych oraz ich profil funkcjonalny (podstawowy i dodatkowy), będący zamkniętym katalogiem rodzajów przeznaczeń terenów, które mogą występować w danej strefie.

a) SW – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (2 SW)

- ❖ Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

b) SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (142 SJ)

- ❖ Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej
- ❖ Ustalone profile dodatkowe dla niektórych stref: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren wód

c) SZ – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (262 SZ)

- ❖ Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej
- ❖ Ustalone profile dodatkowe dla niektórych stref: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

d) SU – strefy usługowe (32 SU)

- ❖ Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej
- ❖ Ustalone profile dodatkowe dla niektórych stref: teren składów i magazynów, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

e) SP – strefy gospodarcze (12 SP)

- ❖ Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej
- ❖ Profil dodatkowy: teren usług

f) SR – strefy produkcji rolniczej (42 SR)

- ❖ Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

g) SI – strefy infrastrukturalne (6 SI)

- ❖ Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych
- ❖ Ustalone profile dodatkowe dla niektórych stref: teren usług, teren wód

h) SN – strefy zieleni i rekreacji (15 SN)

- ❖ Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej
- ❖ Ustalone profile dodatkowe dla niektórych stref: teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren usług gastronomii, teren zieleni naturalnej, teren lasu

i) SC – strefy cmentarzy (4 SC)

- ❖ Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

j) SK – strefy komunikacyjne (10 SK)

- ❖ Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej
- ❖ Ustalone profile dodatkowe dla niektórych stref: teren zieleni naturalnej

k) SO – strefy otwarte (13 SO)

- ❖ Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Tab. 2) Ustalenia projektu planu ogólnego w zakresie wskaźników urbanistycznych

Oznaczenie strefy	Nazwa strefy planistycznej	Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy	Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]	Maksymalna wysokość zabudowy [m]	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	0,9	30	12	50
SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	0,2 - 0,8	20 - 40	7 - 10	30 - 60
SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	0,8 - 0,9	25 - 40	9 - 10	20 - 40
SU	strefa usługowa	0,2 - 0,8	20 - 60	5 - 18	10 - 50
SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	(-)	(-)	(-)	(-)
SP	strefa gospodarcza	1,0 - 1,6	40 - 80	10 - 15	10 - 30
SR	strefa produkcji rolniczej	1,0	40	12	30
SI	strefa infrastrukturalna				20 - 30
SN	strefa zieleni i rekreacji				50 - 90
SC	strefa cmentarzy				30
SK	strefa komunikacyjna	1,2*	60*	6*	20*
SG	strefa górnictwa	(-)	(-)	(-)	(-)
SO	strefa otwarta				

* - wskaźniki określone są tylko w niektórych strefach, w zależności od potrzeb

Źródło: Opracowanie własne

2.2 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami oraz ich ustalenia

Zgodnie z art. 72 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, zalecenia zawarte w opracowanie ekofizjograficznym są podstawą określania w projekcie planu ogólnego m. in. warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. W system prawa ochrony środowiska opracowanie ekofizjograficzne zostało wprowadzone w 2000r. W aktualnie obowiązującym akcie prawnym z zakresu ochrony środowiska, tj. w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska cyt.: „przez opracowanie ekofizjograficzne rozumie się dokumentację sporządzaną na potrzeby planu ogólnego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa, charakteryzującą poszczególne elementy przyrodnicze na obszarze objętym planem i ich wzajemne powiązania.”

Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb planu ogólnego Gminy Konopnica powstało w grudniu 2025r. wskutek rozpoczęcia procedury planistycznej związanej ze sporządzeniem planu ogólnego Gminy Konopnica. W opracowaniu tym sformułowane zostały następujące wnioski, cyt.:

Biorąc pod uwagę dokonaną powyżej diagnozę stanu środowiska, identyfikację powiązań jego poszczególnych elementów oraz ocenę jego odporności i predyspozycji dla rozwoju poszczególnych funkcji użytkowych, sformułowano następujące wnioski, jakie należy uwzględnić przy opracowaniu planu ogólnego gminy Konopnica:

1. *Lokalizacja nowej zabudowy w pierwszej kolejności powinna następować na niezabudowanych nieruchomości w ramach zainwestowanych już terenów gminy, jako ich uzupełnienie. W dalszej kolejności, urbanizacja obejmować powinna tereny stanowiące zaplecze już funkcjonujących jednostek oraz obszary wyposażone w infrastrukturę drogową i techniczną lub planowane do objęcia siecią w najbliższym czasie.*
2. *W kolejnych etapach rozwoju gminy wskazane jest wykorzystywanie na cele budowlane terenów o dobrych, prostych warunkach gruntowych.*
3. *Z rozwoju zainwestowania wykluczyć należy zidentyfikowane obszary ograniczeń w zagospodarowaniu – tereny zagrożone występowaniem ruchów masowych i osuwiskami oraz występowania powodzi od wód gruntowych.*
4. *W planowaniu rozwoju przestrzennego gminy konieczne jest uwzględnienie zagrożeń środowiska oraz konfliktów pomiędzy poszczególnymi funkcjami, tj.*
  - a. *lokalizacja nowych terenów zabudowy mieszkaniowej - poza strefą oddziaływań akustycznych oraz poza strefą uciążliwości innych obiektów o charakterze przemysłowym, lub usługowym*
  - b. *wprowadzenie w dokumentach planistycznych odpowiednich stref wykluczonych z możliwości zabudowy (o ile to możliwe) wzdłuż sieci infrastruktury technicznej o charakterze przesyłowym (linii elektroenergetycznej wysokich napięć)*
5. *Ustalenia planu ogólnego muszą uwzględniać treści planu zadań ochronnych dla Parku krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki oraz rezerwatu przyrody Hołda. Ponieważ wszystkie działania ochronne wskazane w Planie zadań ochronnych wykraczają poza materię planowania przestrzennego, kluczowe w planie ogólnym będzie ustalenie dla ww. obszarów takich stref funkcjonalnych, w ramach których zapewnione będzie utrzymanie siedlisk w dotychczasowym użytkowaniu*

6. *Wśród pozostałych form ochrony przyrody w granicach gminy wyróżnić można Osjakowski zespół przyrodniczo-krajobrazowy, użytki ekologiczne i pomniki przyrody. Ustalenia planu ogólnego muszą uwzględniać treści aktów prawnych regulujących funkcjonowanie ww. obszarów chronionych i określających zakazy dotyczące zagospodarowania i prowadzenia działalności gospodarczej w ich granicach. Tereny należałoby zabezpieczyć przed zmianą przeznaczenia i sposobu użytkowania, a także w jak największym stopniu wykluczyć możliwości lokalizacji funkcji i przedsięwzięć, które mogłyby negatywnie wpłynąć na stan siedlisk.*
7. *Rozwojowi zabudowy mieszkaniowej towarzyszyć powinno czynne kształtowanie terenów zielonych. W miarę ekspansji, tereny przyrodniczo aktywne w postaci lokalnych ciągów i powiązań ekologicznych należy utrzymać zapewniając łączność i spójność systemu przyrodniczego. Zaleca się również tworzenie terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych pod postacią siłowni plenerowych, boisk rekreacyjnych, altan itd. oraz zazielenianie ulic.*
8. *Docelowy system osnowy ekologicznej powinien być oparty na: korytarzu*
9. *ekologicznym Doliny Warty oraz terenach biologicznie aktywnych.*
10. *w toku postępującej urbanizacji powiązania ekologiczne regionalnych struktur przyrodniczych z terenami wewnątrz gminy wymagają dalszego rozwoju, szczególnie na terenach o ograniczonej bioróżnorodności obejmujących centralną część obszaru opracowania,*
11. *rekultywacja i rewaloryzacja terenów przemysłowych, a także ochrona enklaw zadrzewień i zarośli powinna być kontynuowana, bowiem działania te przywracają utracone niegdyś na potrzeby gospodarcze powierzchnie biologicznie aktywne,*
12. *zaleca się ograniczenie lub wykluczenie możliwości lokalizacji zabudowy w obszarach tworzących osnowę ekologiczną gminy,*
13. *wskazane jest dalsze utrzymywanie powiązań ekologicznych regionalnych struktur przyrodniczych z terenami wewnątrz gminy na dobrym poziomie, z ich dalszym rozwojem, szczególnie na terenach o ograniczonej bioróżnorodności obejmujących centralną część obszaru opracowania,*
14. *zapewnienie ochrony bazowym elementom osnowy ekologicznej realizowane być powinno poprzez jednoczesne: ustalenie w aktach planowania przestrzennego przeznaczenia terenu wykluczającego zabudowę i zapewniającego trwałość struktur przyrodniczych, oraz ustanowienie nowych form ochrony przyrody.*
15. *Kształtowaniu zagospodarowania towarzyszyć powinna dbałość o wartość krajobrazów i ich estetykę. O ile nie sposób wyeliminować niektórych elementów zdiagnozowanych w Audycie krajobrazowym województwa łódzkiego jako zagrażających i oddziałujących negatywnie na możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych, o tyle unikanie wprowadzania kolejnych dysharmonijnych elementów leży w zakresie planowania przestrzennego (choćażby w części).*

2.3 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Cele ochrony środowiska formułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce już w trakcie egzekwowania odpowiednich aktów prawnych, które stanowią bezpośrednie wdrożenie dyrektyw Wspólnoty Europejskiej lub opracowane zostały zgodnie z zaleceniami lub postanowieniami międzynarodowych konwencji. Ustawy: z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne; z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, których wymogi są uwzględniane przy opracowywaniu planów miejscowych, wdrażają dyrektywy Wspólnoty Europejskiej w zakresie swoich regulacji.

Na potrzeby niniejszej Prognozy przeanalizowano dokumenty, które w swojej treści poruszają zagadnienia zrównoważonego rozwoju oraz określają cele ochrony środowiska:

a) Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (cele ustanowione na szczeblu krajowym):

- Cele szczegółowe:
  - Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
  - Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
  - Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.
- Cele horyzontalne:
  - Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;
  - Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

b) Traktat o funkcjonowaniu UE – art. 191 (cele ustanowione na szczeblu wspólnotowym):

- Zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska,
- Ochrona zdrowia ludzkiego,
- Ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych;
- Promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

c) Protokół z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym):

- Poprawa efektywności energetycznej w odpowiednich sektorach gospodarki krajowej;
- Ochrona i zwiększenie efektywności pochłaniaczy i zbiorników gazów cieplarnianych nieobjętych Protokołem montrealским;
- Wspieranie zrównoważonych form gospodarki rolnej w kontekście ochrony klimatu;
- Badanie, wspieranie, rozwój oraz zwiększanie wykorzystania nowych i odnawialnych źródeł energii, technologii pochłaniania dwutlenku węgla oraz zaawansowanych i innowacyjnych technologii przyjaznych dla środowiska.

- Stosowanie instrumentów rynkowych oraz stopniowe zmniejszanie lub eliminacja niedoskonałości rynkowych, zachęt podatkowych, zwolnień podatkowych i celnych oraz dotacji, sprzecznych z celami Konwencji, we wszystkich sektorach emitujących gazy cieplarniane;
- Zachęcanie do wprowadzania w odpowiednich sektorach reform mających na celu wspieranie polityki i środków ograniczających lub redukujących emisje gazów cieplarnianych nieobjętych Protokołem montrealskim;
- Ograniczenie lub redukcja emisji metanu poprzez jego odzyskiwanie i wykorzystywanie w gospodarce odpadami oraz w produkcji, przesyłaniu i dystrybucji energii;
- Współpraca z innymi Stronami wymienionymi w załączniku I do Konwencji w celu zwiększenia indywidualnej i wspólnej efektywności ich polityki i środków przyjętych zgodnie z art. 2 Protokołu, na podstawie art. 4 ust. 2 lit. (e) tiret (i) Konwencji.

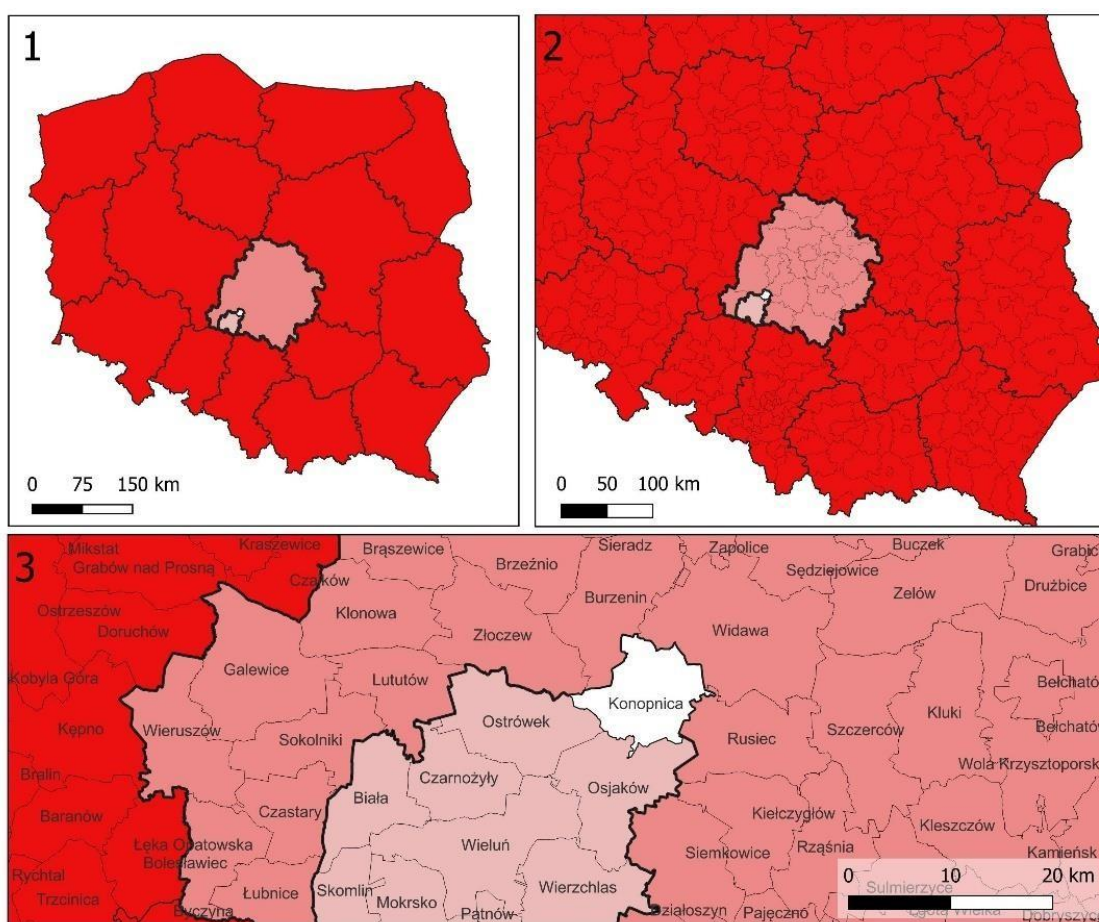
Ze względu na charakter i zakres planu ogólnego, sposób uwzględnienia w ocenianym dokumencie, wybranych, strategicznych celów ochrony środowiska, określonych w ww. dokumentach, ograniczać się będzie np. do:

- Ustalenia minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w ramach stref planistycznych, dopuszczających zainwestowanie i zabudowę, zapewniając tym m. in. ochronę krajobrazu, środowiska i lokalnych warunków klimatycznych;
- Wyznaczenia stref funkcjonalnych zieleni i rekreacji – SN (15 takich stref), które mają być wolne od zabudowy, ale dopuszczają zainwestowanie rekreacyjne;
- Wyznaczenia stref funkcjonalnych otwartych – SO (13 takich stref), które mają być wolne od zabudowy z utrzymaną funkcją leśną, rolną, wodną, zieleni naturalnej;

3. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

3.1 Położenie geograficzne

Gmina Konopnica położona jest w centralnej Polsce, w województwie łódzkim na terenie powiatu wieluńskiego. Graniczy ona z następującymi gminami: od północy z gminami Burzenin i Widawa, od wchodu z gminą Rusiec, od południa z gminą Osjaków, a od zachodu z gminami Ostrówek i Złoczew (rys. 3). Odległość gminy Konopnica od stolicy regionu, Łodzi, wynosi około 64 kilometry (odległość rzeczywista). Powierzchnia gminy wynosi 83,1 km², a zamieszkuje ją 3 537 osób, co daje gęstość zaludnienia na poziomie 43 osób na km². W granicach administracyjnych gminy znajduje się 12 obrębów. Gmina Konopnica skupia około 5% ludności powiatu wieluńskiego, z czego około 1% mieszkańców zamieszkuje miejscowość Konopnica.

Rys. 3) Położenie gminy Konopnica w Polsce (1), województwie łódzkim (2) i w sąsiedztwie ościennych gmin (3)

Źródło: Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy dla projektu planu ogólnego gminy Konopnica s. 6.

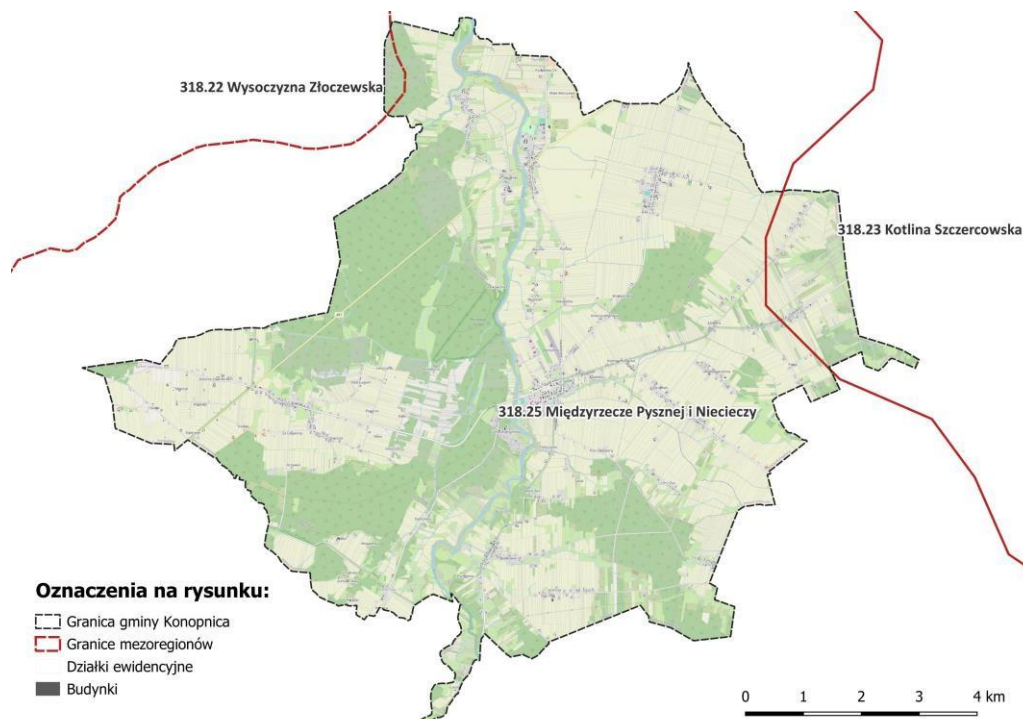
W strukturze użytkowania terenu gminy Konopnica dominują grunty rolne, zajmując ponad 65% całkowitej powierzchni (5443ha). Około 57% gruntów ornych zajmują gleby II, III i IV klasy bonitacyjnej. Drugą największą grupą użytkowania terenu są tereny leśne, zajmują one 26% obszaru gminy (2233ha).

Przez północno-zachodnią część gminy Konopnica przebiega droga wojewódzka nr 481, stanowiąca część trasy łączącej Łódź z Wieluniem. Na obszarze gminy długość tego odcinka wynosi 8 km. Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi 37,32 km, natomiast dróg gminnych 40,22 km. Przez teren jednostki nie przebiega żadna droga krajowa, najbliższa z nich, o numerze 74, znajduje się w sąsiedniej gminie Osjaków. Przez obszar gminy nie przebiega również żadna linia kolejowa.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Jerzego Kondrackiego zmodyfikowanej w 2018 r. przez zespół pod kierownictwem Jerzego Solona z Polskiej Akademii Nauk, gmina Konopnica położona jest w granicach trzech mezoregionów (Rys. 4):

- Wysoczyzna Złoczewska (318.22) , przebiegająca przez skrawek terenu w północno-zachodniej części gminy.
- Kotlina Szczercowska (318.23), leżący w północno-wschodnim rejonie gminy, w okolicy miejscowości Piaski i Kamyk,
- Międzyrzecze Pysznej i Niecieczy (318.25) , obejmujący niemal całą część gminy.

Wszystkie z ww. regionów są częścią makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej (318.2), należącej do podprowincji Nizin Środkowopolskich (318), prowincji Niż Środkowoeuropejski (31) i megaregionu Pozaalpejska Europa Środkowa (3).

Rys. 4) Położenie gminy Konopnica na tle mezoregionów wg regionalizacji J. Kondrackiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony: <https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>

3.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Budowa geologiczna

Analizowany obszar leży w granicach trzech arkuszy Szczegółowej mapy geologicznej Polski:

- arkusz 697 – Złoczew, leżący w południowo-zachodnim rejonie gminy,
- arkusz: 698 – Widawa, który obejmuje największą – północną i centralną część gminy,
- arkusz 734 – Osjaków, obejmujący południowe rejony gminy.

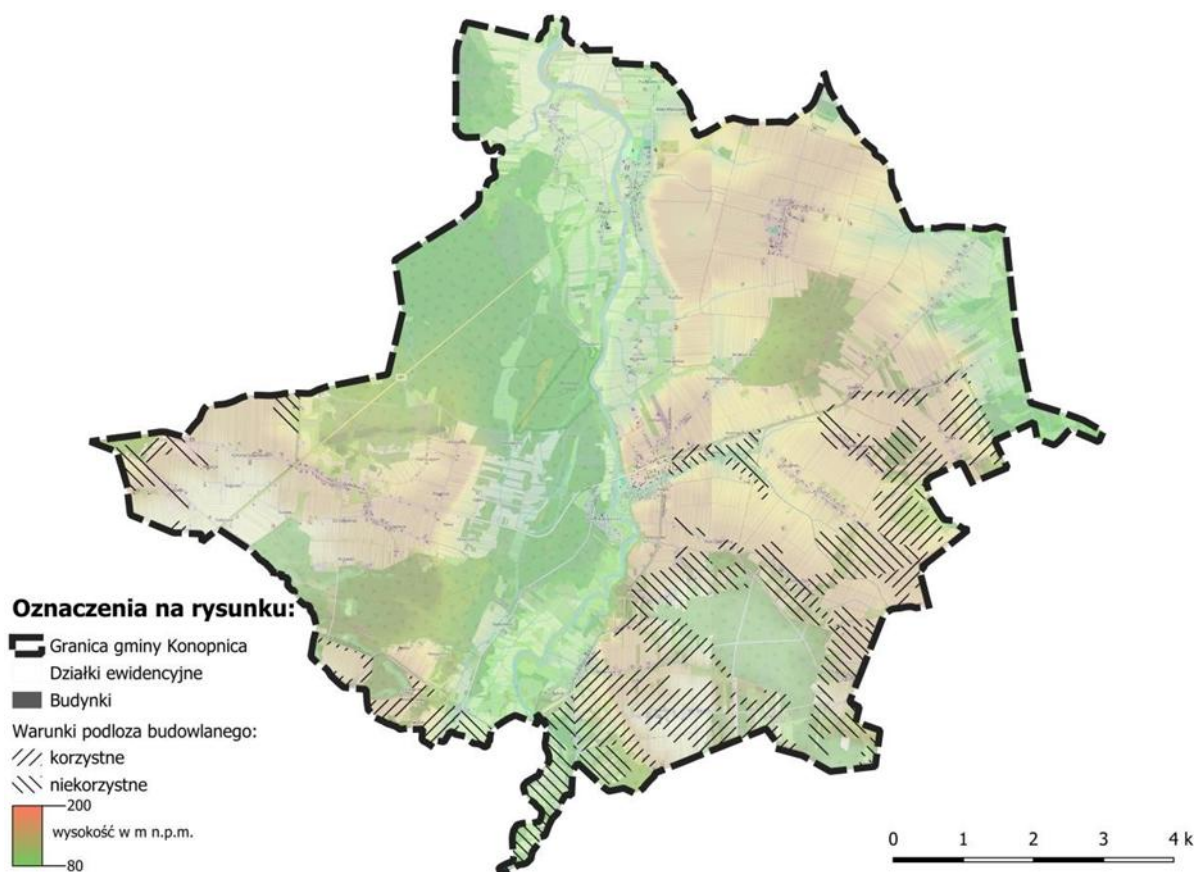
Pod względem geologicznym teren gminy Konopnica położony jest w obrębie Monokliny Przedsudeckiej, w jej północno-wschodniej części graniczącej z Niecką Szczecińsko-Łódzko-Miechowską. Granica między tymi jednostkami, o przebiegu NW–SE, znajduje się ok. 6–8 km na północny wschód od gminy. Na obszarze monokliny osady kenozoiczne zalegają na utworach jurajskich, natomiast w obrębie niecki – na kredowych. Najstarsze skały stwierdzone na terenie gminy pochodzą z górnego permu (cechsztyn) i obejmują sole kamienne, anhydryty, gipsy, mułowce, dolomity, wapienie i piaskowce. Zostały one nawiercone w otworze Niechmirów-1 w Rychłocicach, do głębokości 2892 m. Powyżej występują utwory triasowe o miąższości ok. 1200 m, zbudowane z piaskowców, margli, wapieni, dolomitów i łupków ilastych. Nad nimi zalegają skały jurajskie: dolnej jury (iłowce, piaskowce, łupki ilaste – do 518 m), jury środkowej (piaskowce, mułowce, wapienie, dolomity – ok. 440 m) oraz jury górnej (głównie wapienie i dolomity) o miąższości od 300 do 500 m. Strop utworów górnourajskich występuje na głębokości 70–90 m, przy rzędnych sięgających od 70 do 103 m n.p.m. Warstwa mezozoiku jest silnie zróżnicowana przez uskoki i zjawiska krasowe. Osady trzeciorzędowe wypełniają formy krasowe i zapadliska w podłożu, osiągając miąższość od kilku do 70 m. Są to głównie ropy i piaski z przewarstwieniami węgla. Czwartorzęd pokrywa cały obszar gminy. Osady plejstocenyjskie (6–80 m) reprezentują wszystkie zlodowacenia i interglacjalny i obejmują gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe tworzące pagórki kemowe i tarasy rzeczne. Osady holocenyjskie to piaski i żwiry rzeczne, namuły, torfy oraz lokalnie piaski eoliczne. Budowa geologiczna wysoczyzn obejmuje głównie gliny zwałowe oraz ich zwietrzliny, a także piaski i żwiry lodowcowe, mułki i piaski kemowe oraz osady wodnolodowcowe. W dnach dolin dominują piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły holocenyjskie, natomiast nadzalewowe poziomy terasowe zbudowane są z piasków, żwirów i mułków pochodzenia plejstocenyjskiego. Pokrywa glebowa tworzy mozaikę gleb rdzawych i płowych. Na słabiej przepuszczalnych podłożach ukształtowały się czarne ziemie, a w obniżeniach dolinnych występują gleby murszowate, torfowe, gruntowo-glejowe oraz mady rzeczne.

Rzeźba terenu

Obszar gminy obejmuje wydłużone południkowo międzyrzecza Pysznej i Warty oraz Warty i Niecieczy. Rzeźba terenu jest zróżnicowana i w znacznej mierze uwarunkowana działalnością lądolodu warciańskiego. W wyniku jego rozpadu uformowały się liczne formy wypukłe, nadające krajobrazowi charakter pagórkowaty. W granicach gminy występują zarówno staroglacjalne wysoczyzny morenowe, jak i równiny akumulacji rzeczno-lodowcowej. W krajobrazie zaznaczają się także formy szczelinowe, wytopiska oraz krawędzie erozyjne o wysokości względnej przekraczającej 20 m. Zachodnia część wysoczyzny wznosi się do około 185 m n.p.m., osiągając kulminację na Wzgórzu Wronieckim (190 m n.p.m.). Na wierzchołkach i stokach wysoczyzny występują liczne zagłębienia wytopiskowe o głębokości dochodzącej do 20 m. W rejonie Szychnika obserwuje się formy eoliczne – wydmy oraz spiętrzenia piasków – będące efektem działalności wiatru w późnych fazach zlodowacenia. Okolice Mięciszka charakteryzuje duża liczba pagórków kemowych osiągających maksymalnie do 197 m

n.p.m., z wysokość względną sięgającą do 20 m. Dolinki pomiędzy pagórkami wypełniają ropy, gliny oraz piaski żwirowe, powstałe w wyniku osiadania po wytopieniu soczewek martwego lodu. W kierunku północnym występuje pas glin zwałowych i materiałów redeponowanych, świadczących o intensywnych procesach peryglacialnych. Wysoczyzna w międzyrzeczu Pysznej i Warty osiąga około 180 m n.p.m., natomiast kulminacje Pagórków Drobnickich sięgają 203,3 m n.p.m. Pomimo stosunkowo wyrównanej powierzchni wierzchowinowej, lokalne wyniesienia i obniżenia wprowadzają znaczną różnorodność w rzeźbie terenu, a deniwelacje przekraczają miejscami 30 m. Wschodnia część lekko pofałdowanej wysoczyzny polodowcowej wznosi się łagodnie do 175–200 m n.p.m., tworząc łuk wzdłuż linii Wronisko–Piaski–Kszy–Głuchowo–Nowa Wieś–Niwiń, stanowiący dział wodny między Wartą a Niecieczą. W rejonie Słaboszewa występują pojedyncze doliny nieckowate oraz formy pagórkowate o niewielkich wysokościach względnych. Dolina Warty na obszarze gminy charakteryzuje się zmienną szerokością, wynoszącą od około 1,2 km w części północnej do około 200 m w części południowej. W rejonie Konopnicy występuje wyraźny taras zalewowy o wysokości względnej do 20 m, odpowiadający terasie niskiej. W dolinie dominują procesy erozyjne, które ukształtowały strome krawędzie erozyjne oraz łagodniejsze strefy denudacyjne. Dno doliny wykazuje miejscami charakter meandrujący, a dawne osuwiska uległy zanikowi, pozostawiając jedynie ślady w postaci niewielkich zagłębień wytopiskowych. Na pozostałych odcinkach doliny Warty obserwuje się szeroką terasę zalewową, wyraźnie ograniczoną wyższymi poziomami terasowymi. W okolicach Konopnicy i Szychnika zachowały się współczesne meandry, stanowiące świadectwo aktywnych procesów fluwialnych. Dolina uformowała się w trakcie zlodowacenia północnopolskiego oraz w interglacjale eemskim. Terasy nadzalewowe osiągają szerokość 200–300 m i wysokość 85–95 m n.p.m., wykazując nieznaczne nachylenie ku północy. Najkorzystniejsze warunki podłoża budowlanego zidentyfikowano w rejonie miejscowości Strobin, Kolonii, Głuchów Kolonii, Bębnow oraz Kamyk. Niekorzystne warunki występują w dolinie rzeki Warty oraz w okolicy miejscowości Sokół, Konopnica, Anielin i Sabinów (rys. 5).

Gmina Konopnica wyróżnia się dużym udziałem terenów o korzystnych warunkach geotechnicznych sprzyjających zabudowie. Dominują obszary wysoczyznowe, płaskie lub lekko faliste, z gruntami spoistymi i głębokim poziomem wód podziemnych – poniżej 2,0 m, miejscami nawet poniżej 5,0 m. Tereny o warunkach mało korzystnych lub utrudniających budowę związane są głównie z utworami eolicznymi (piaski drobne i pylaste o miąższości 1,0–2,0 m i większej na wydmach) oraz strefami krawędziowymi wysoczyzn o dużych spadkach terenu. Największe kompleksy wydm występują w południowo-zachodniej części gminy, w sołectwie Szkników, i są w większości zalesione. Tereny niekorzystne dla zabudowy znajdują się przede wszystkim w dolinach rzek i obniżeniach terenu. Występują tam twory aluwialno-bagienne i deluwialne, często z wysokim poziomem wód gruntowych (położone płycej niż 1 m). Do obszarów problemowych należą również dolinki denudacyjne, sprzyjające gwałtownym spływom powierzchniowym wód opadowych i roztopowych.

Rys. 5) Rzeźba terenu gminy Konopnica

Źródło: opracowanie własne

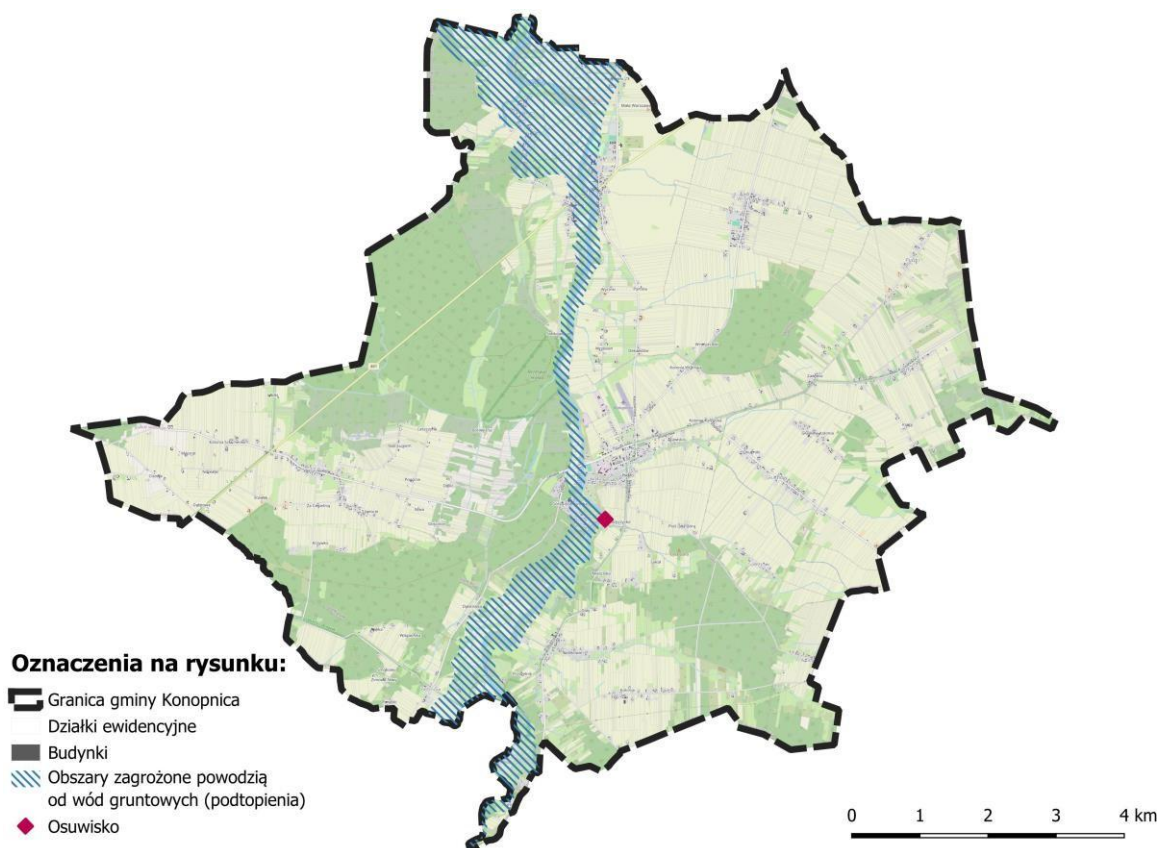
Kopaliny

Zgodnie z danymi pozyskanymi z Systemu Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski (MIDAS) w granicach gminy Konopnica nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych oraz ich potencjalne zasoby. Wyjątek stanowi torf obecny w dolinie rz. Warty, który nie jest wydobywany ze względu na lokalizację w granicach parku krajobrazowego. W związku z powyższym na terenie gminy nie funkcjonują obszary i tereny górnicze.

Zagrożenia geologiczne

Według bazy danych Systemu Osłony Przeciwoświadczonej (SOPO) opracowanej przez Państwowy Instytut Geologiczny, w analizowanym obszarze nie zidentyfikowano osuwisk typu zsuwowego czy terenów zagrożonych ruchami masowymi. Zgodnie z informacjami zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym na potrzeby opracowania projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Konopnica z 2015 r., w rejonie Konopnicy występuje jedyne w województwie łódzkim czynne osuwisko. Utworzyło się ono w krawędzi erozyjnej doliny Warty i charakteryzuje się dobrze wykształconą niszą osuwiskową. Teren zidentyfikowanego osuwiska wymaga monitorowania i dodatkowych działań stabilizacyjnych. Ponadto należy zwracać uwagę na stabilizację skarp i stoków trwałą roślinnością w dolinie rzeki Warty oraz na unikanie robót w strefach stwarzających potencjalne zagrożenie. Spośród pozostałych zagrożeń geologicznych w granicach doliny rzeki Warty

zidentyfikowano obszary zagrożone powodzią od wód gruntowych (podtopienia). Biegają one od północnych do południowych granic gminy wzdłuż ww. ciek wodnego, a ich powierzchnia wynosi 7.61 km². Do tego typu obszarów zalicza się tereny podmokłych dolin i dolinek rzecznych, w tym obszary bagienne w obniżeniach terenu oraz miejsca płytkiego występowania wód gruntowych (do 2 m poniżej powierzchni terenu) (Rys. 6).

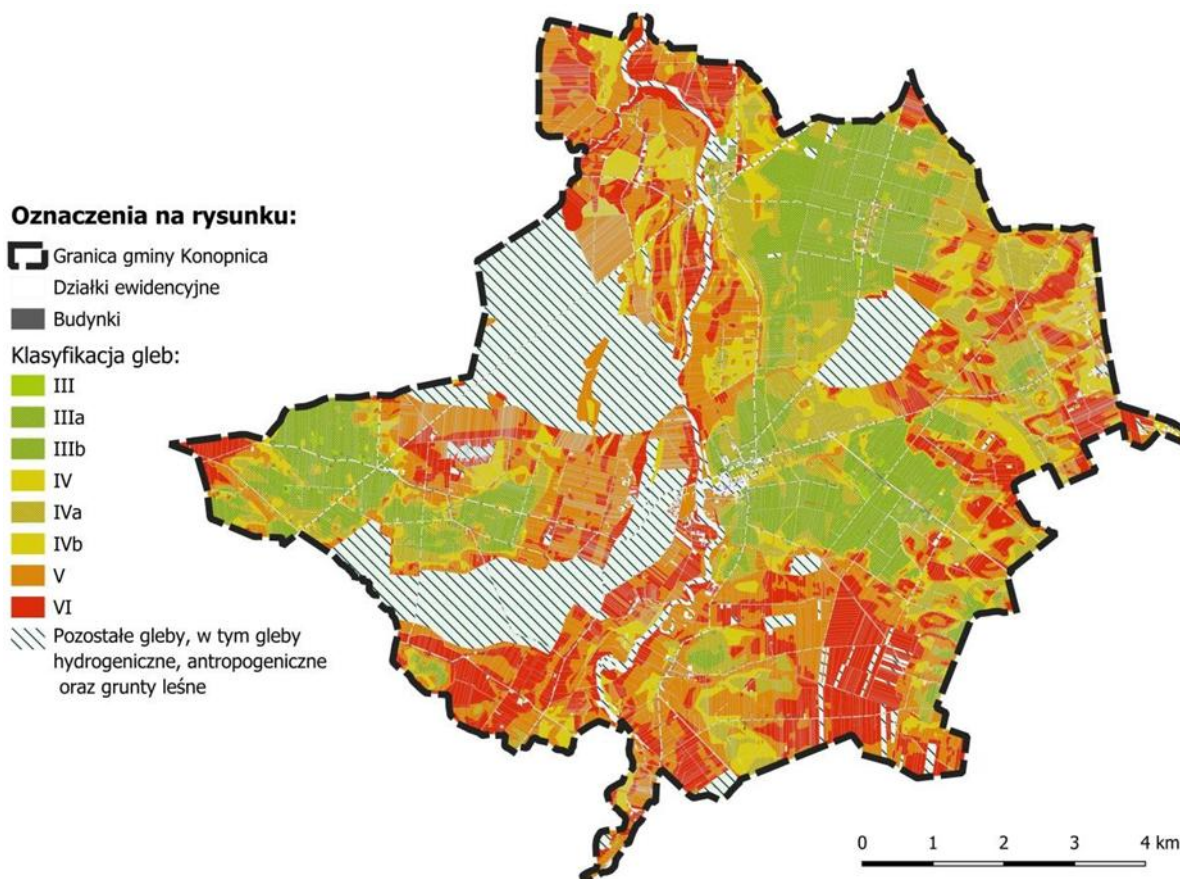
Rys. 6) Zagrożenia geologiczne w gminie Konopnica

Źródło: opracowanie własne.

3.3 Warunki glebowe

Warunki glebowe na danym obszarze są wynikiem ukształtowania geologicznego, rzeźby terenu, stosunków wodnych, działalności organizmów żywych oraz dotychczasowego sposobu użytkowania terenu. Wśród najżyźniejszych gleb na obszarze opracowania wyróżnia się gleby klasy III, IIIa i IIIb. Występują one głównie w rejonie miejscowości Wrońsko, Konopnica, Kamyk, Głuchów, Sabinów, Kamyk, Strobin oraz Szyńkielów. Ich łączna powierzchnia wynosi 13,01 km², co stanowi 15,6% gminy. Nieco większy areał (18 km²) na obszarze zajmują gleby klas IV, IVa i IVb, które koncentrują się głównie w rejonie miejscowości Rychłocice, Kamyk, Piaski, Strobin, Szyńkielów i Anielin. Do gleb klas III i IV klas należą gleby brunatne wylugowane oraz miejscami mady, powstałe z piasków gliniastych mocnych bądź lekkich, zalegających na warstwach glin lekkich. Występują tu także gleby bielcowe uformowane z mocnych piasków gliniastych, położonych na glinach średnich i lekkich. Zaliczane są one do kompleksów uprawowych pszennych dobrych oraz żytnich bardzo dobrych. Największą powierzchnie w gminie zajmują gleby klas V i VI, koncentrują się one niemal na całym obszarze gminy, za wyjątkiem

rejonów miejscowości Konopnica, Głuchów, Wrońsko, Piaski, Kamyk i na zachód od miejscowości Szynkielów. Ich łączna powierzchnia w gminie stanowi 35,09 km² – 42,2%. W rejonach dolin rzek Warty i Oleśnicy występują gleby hydrogeniczne (w tym gleby pochodzenia organicznego), tzn.: mułowo-torfowe, torfowo-mułowe, torfowe, murszowo-torfowe oraz gleby murszowo-mineralne i murszowate (rys. 7).

Rys. 7) Klasyfikacja gleb w gminie Konopnica

Źródło: opracowanie własne.

W centrum miejscowości Konopnica, zwłaszcza na terenach zabudowanych, naturalna pokrywa glebowa została w dużym zniszczona. Na obszarach otwartych największa degradacja dotyczy gleb położonych wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych, gdzie ruch pojazdów jest najbardziej intensywny. W pobliżu dróg osadzają się zanieczyszczenia powstające w wyniku transportu. Dodatkowym czynnikiem degradującym gleby jest urbanizacja – przeznaczanie terenów pod zabudowę prowadzi do ich wyłączenia z produkcji roślinnej oraz usunięcia warstwy próchnicznej, co skutkuje utratą ich wartości biologicznej.

3.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym gmina Konopnica położona jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym Warty. Największa, centralna i zachodnia część gminy należy do zlewni poziomu trzeciego - Warty do Widawki. Wschodni rejon gminy przebiega dział wodny rzeki Widawki. Sieć hydrograficzną w analizowanym obszarze tworzą:

- **Cieki naturalne: Warta, Oleśnica, Wierznica** - główne rzeki, odgrywające najważniejszą rolę na obszarze oraz pozostałe cieki o mniejszym znaczeniu, takie jak Dopływ spod Krzywka, Dopływ spod Szynkielowa, Dopływ spod Wrońska, Dopływ spod Sabinowa, Dopływ spod Sabinowa, Dopływ spod Ochli.
- **Wody powierzchniowe:** na analizowanym obszarze nie występują wody powierzchniowe nie występują większe zbiorniki wodne, które można by było wyróżnić. Łączna powierzchnia zbiorników wód powierzchniowych wynosi ok. 2 ha.

Najbardziej charakterystycznym ciekim w granicach gminy Konopnica jest rzeka **Warta**, której prawobrzeżne dopływy odwadniają wschodnią część gminy, a lewobrzeżne zachodnią. Spośród wszystkich zlewni JCWP rzecznych w granicach opracowania Warta na odcinku od Wierznicy do Widawki obejmuje największą część gminy.

Rzeka ta przepływa przez centralne rejony gminy przez ok. 16 km, w sąsiedztwie największego ośrodka miejskiego w gminie – Konopnicy. W rejonie Działoszyna oddalonego o ok 20 km na południe od granic gminy, w latach 1951-90 odnotowano średni przepływ na poziomie 25,4 m³/s. Szerokość koryta rzeki waha się od 50 do 100 metrów, a jej spadek wynosi około 0,6%. Koryto Warty jest nieregulowane, z licznymi zakolami i odnogami. Na rzece znajdują się progi mające przeciwdziałać erozji dennej, jednak obecnie są one w złym stanie technicznym i wymagają remontu. Układ hydrograficzny analizowanego obszaru uzupełniają:

- **Oleśnica** – rzeka trzeciego rzędu, lewobrzeżny dopływ Warty, odwadniająca północno-zachodnią część gminy. Jej koryto jest nieuregulowane.
- **Wierznica** (nazywana również **Wężnicą**) – dolny, ujściowy odcinek rzeki trzeciego rzędu, prawobrzeżnego dopływu Warty, odwadniający południowo-wschodnią część omawianego terenu.

Na obszarze gminy wyróżnić można jeszcze wiele mniejszych cieków, przebiegających m.in. w północno – zachodniej i południowo-wschodniej części gminy. Ponadto na analizowanym terenie znajduje się wiele sztucznych zbiorników wodnych, z największym ich zagęszczeniem w okolicy miejscowości Strobin oraz w rejonie doliny rzeki Warty.

W granicach gminy znajdują się niewielkie oczka wodne, pełniące głównie funkcje przeciwpożarowe, natomiast na pozostałych obszarach występują zbiorniki powstałe w wyniku wyrobisk lub sztuczne stawy, wykorzystywane głównie do celów hodowlanych i rekreacyjnych.

Zgodnie z obowiązującym podziałem wód powierzchniowych na JCWP, w granicach gminy Konopnica znajduje się 7 JCWP rzecznych (Rys. 8), które przedstawione zostały w poniższej tabeli nr 3.

Tab. 3) JCWP rzeczne w granicach gminy Konopnica

Lp.	Ciek / zbiornik	Nazwa JCWP	Nr JCWP
1	Wierznica	Wierznica	RW600010181789
2	Nieciecz	Nieciecz	RW6000101829299
3	Warta	Warta od Liswarty do Wierznicy	RW600011181779
4	Dopływ ze Szklanej Huty	Dopływ ze Szklanej Huty	RW600009181929
5	Oleśnica	Oleśnica od Pysznej do ujścia	RW600011181899
6	Warta	Warta od Wierznicy do Widawki	RW600011181999
7	Dopływ z Zabłocia	Dopływ z Zabłocia	RW60001018194

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony: <http://karty.apgw.gov.pl>

Rys. 8) Wody powierzchniowe wraz z granicami zlewni JCWP rzecznych w gminie Konopnica

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony: dane.gov.pl.

System melioracyjny gminy Konopnica

Na terenie gminy Konopnica występują liczne obszary gruntów zmeliorowanych w okolicy miejscowości Szynkielów, Wrońsko, Głuchów, Rychłocice i Konopnica, głównie obejmują użytki rolne. Melioracje, obejmujące systemy rowów odwadniających oraz drenów, mają na celu poprawę warunków wodnych gleb, zwiększenie ich wydajności rolniczej, ochronę przed nadmiernym uwilgotnieniem oraz zapewnienie skutecznej ochrony terenów rzecznych gminy przed powodzią.

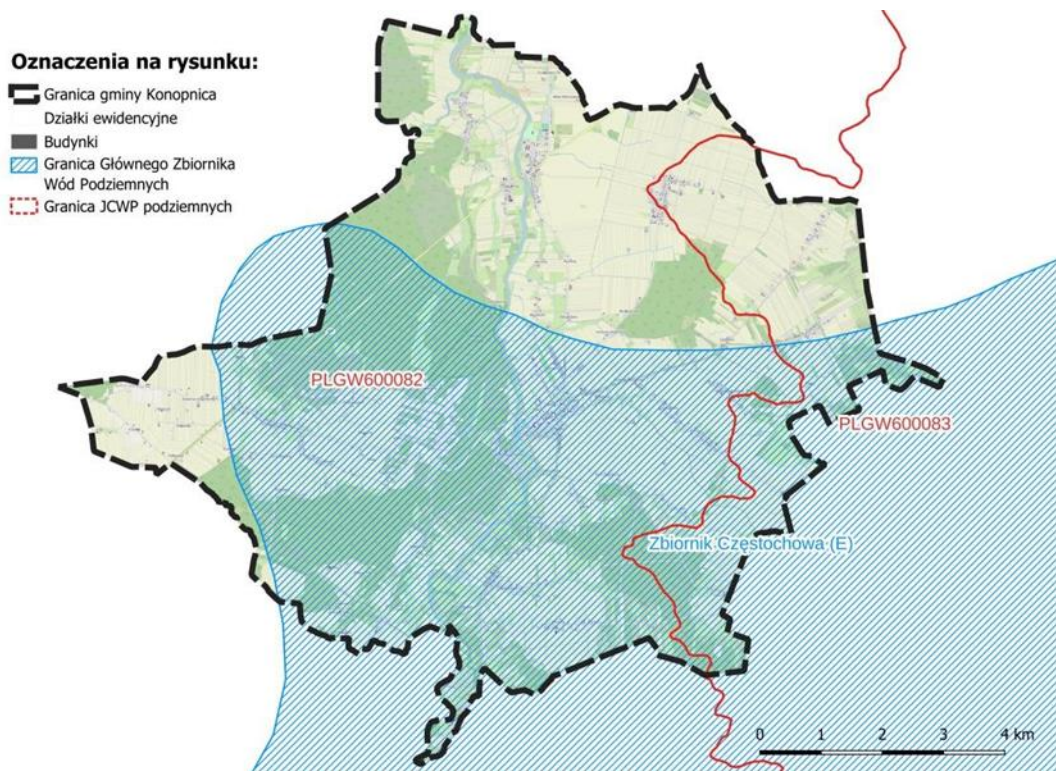
Wody podziemne

Południowy i centralny obszar gminy Konopnica znajduje się w zasięgu jednego głównego zbiornika wód podziemnych – **Zbiornik Częstochowa (nr 326)** (rys. 9), udokumentowanego w 1990 r. o powierzchni 3172,2 km². Obejmuje on utwory jury górnej rozciągające się wąskim pasem od Wielunia po Kraków. Według podziału hydrogeologicznego Polski (Paczyński, Sadurski 2007) leży w regionach Warty i środkowej Wisły. Zbiornik związany jest głównie z wapieniami o zróżnicowanym wykształceniu litologicznym i miąższości do 400 m. Charakteryzuje się wodoprzewodnością 0,4–1708 m²/d, filtracją 0,02–16,5 m/d oraz wydajnością studni 20–150 m³/d. Poziom górnourajski, o zwierciadle swobodnym lub lekko napiętym, stanowi główne źródło wody dla regionu częstochowskiego. Zasilany jest bezpośrednio i pośrednio przez utwory czwartorzędowe, a najlepszą przepuszczalność wykazują wapienie skaliste i kredowe. Zbiornik drenowany jest przez doliny rzek Wisły, Warty, Szreniawy, Dłubni, Prądnika, Rudawy, Białej Przemszy, Wiercicy i Liswarty, a także przez ujęcia wód i odwadnianie kopalń (Bełchatów, Latosówka–Rudniki, Olkusz–Zawiercie). Stopień zagrożenia wód podziemnych jest zróżnicowany – od bardzo wysokiego w rejonach wschodni wapieni po niski pod przykryciem utworów kredowych. Jakość wód oceniono jako dobrą (38%) i zadowalającą (57%), natomiast 5% stanowią wody złej jakości, lokalnie zanieczyszczone działalnością człowieka. Strefa ochronna obejmuje 716,1 km² (22,6% powierzchni zbiornika) i dzieli się na:

- Strefę I (270,5 km²) – użytki leśne,
- Strefę II (436,7 km²) – tereny rolnicze i łąki,
- Strefę III (7,8 km²) – obszary miejsko-przemysłowe.

W granicach gminy Konopnica wyróżniono dwie jednolite części wód podziemnych JCWPd (Rys. 9):

- PLGW600082 – powierzchnia JCWPd wynosi 2809,2 km², z czego ok. 68,86 km² leży w granicach gminy. Na obszarze JCWPd nr 82 występują trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe, kredowe i jurajskie. Jurajskie i kredowe charakteryzują się regionalnym systemem przepływu – wody płyną głównie z południa (jurajskie) oraz z południowego zachodu w kierunku Warty (kredowe). Oba piętra zasilane są przez przesączanie z wyżej położonych poziomów oraz dopływ ze stref wschodni. Czwartorzędowe piętro ma przepływ lokalny. Zasilają je Wysoczyzny Złoczewska, Łaska, Turecka oraz Wyżyna Wieluńska. Główną strefą drenażu jest Warta w Kotlinie Szczercowskiej i Sieradzkiej, a także zlewnie rzek drugiego rzędu (m.in. Widawki i Proсны). Wody infiltrują z opadów, a głębsze poziomy zasilane są przez przesączanie z nadległych warstw.
- PLGW600083 – powierzchnia JCWPd wynosi 2415,8 km² z czego 14,21 km² zajmuje na analizowanym terenie. Zasilanie wód podziemnych odbywa się głównie przez infiltrację opadów w obrębie poziomu czwartorzędowego oraz na wschodniach starszych warstw. Granica JCWPd przebiega wzdłuż działów wód powierzchniowych i podziemnych. Naturalnymi strefami drenażu są rzeki i cieki, a dla głębszych poziomów – rzeka Warta. Drenaż uzupełniają liczne ujęcia wód podziemnych, w tym wyrobiska górnicze (np. kopalnia Bełchatów), studnie i źródła. Kierunki przepływu wód podziemnych są złożone z powodu budowy tektonicznej oraz zróżnicowanej litologii i przepuszczalności warstw. Generalnie wody odpływają ku naturalnym strefom drenażu, a działalność ujęć i odwadnianie wyrobisk jedynie lokalnie zaburza ten układ, tworząc niewielkie leje depresji.

Rys. 9) Wody podziemne w gminie Konopnica

Źródło: opracowanie własne.

Z Mapy hydrogeologicznej Polski, arkuszy nr 697,698 i 734 wynika, że stopień izolacji w południowo – zachodniej i zachodniej części gminy jest na poziomie między słabym, a dobrym. W okolicach południowo – wschodniej granicy analizowanego obszaru stwierdzono brak izolacji, wschodni rejon gminy wyróżnia poziom izolacji między słabym, a jej brakiem. Jednostkowe zasoby dyspozycyjne w południowej i wschodniej części gminy osiągają od 100 do 200 m³/24h.km². W południowo-zachodnim rejonie analizowanego terenu wartość ta waha się w przedziale do 100 m³/24h.km².

3.5 Warunki klimatyczne

Według podziału klimatycznego Polski W. Okołowicza gmina Konopnica leży w strefie pośredniej między wpływami kontynentalnymi i oceanicznymi, na granicy regionów: Śląsko- Wielkopolskiego i Środkowopolskiego. Gmina ogólnie charakteryzuje się korzystnymi warunkami klimatycznymi, sprzyjającymi rozwojowi osadnictwa. Najlepsze warunki solarne, termiczne i wilgotnościowe – przy dobrej przewiewności i małej liczbie mgieł – występują na zboczach o ekspozycji S, E i SE, szczególnie tam, gdzie nachylenie terenu przekracza 5%. Obszary te rozciągają się wzdłuż krawędzi doliny Warty. Większość terenu gminy cechuje się warunkami dobrymi lub przeciętnymi, typowymi dla płaskiej wysoczyzny morenowej. Występują na nich duże wahania temperatury w ciągu doby oraz okresowe, nadmierne straty ciepła, mogące prowadzić do wychłodzenia. Niekorzystne warunki mikroklimatyczne panują na terenach dolinnych rzek. Przyczyną tego jest stale podwyższona wilgotność powietrza, która latem sprzyja uczuciu duszności, a przez cały rok zwiększa ryzyko inwersji temperatury oraz przygruntowych mgieł radiacyjnych. Z kolei tutejsze tereny zurbanizowane (m.in. miasto Konopnica) charakteryzują się niewielkim wzrostem średniej temperatury dobowej, niższą wilgotnością powietrza,

osłabieniem prędkości wiatru i zmianą jego kierunku. Ponadto częściej występują tam mgły i zjawiska inwersji temperatury. W zachodniej części gminy, szczególnie w rejonie wsi Rychłockie i Szyrklełów, występują rozległe kompleksy leśne. Ich mikroklimat – charakteryzujący się zacienieniem, mniejszą przewodnością, łagodzeniem ekstremów temperatury i podwyższoną wilgotnością.

3.6 Fauna i flora

Według geobotanicznej regionalizacji Polski (J. M. Matuszkiewicz), północno- zachodni skrawek gminy położony jest w podokręgu Złoczewskim C.1.1.a, zachodni oraz południowo-zachodni rejon gminy leży w podokręgu Lututowskim C.1.1.b. Największy fragment gminy obejmuje podokrąg Osjakowski (C.1.1.c). Wszystkie z wymienionych podokręgów należą do Okręgu Wieluńsko-Złoczewskiego, dalej do w Krainy Wysoczyzn Łódzko-Wieluńskich, leżący w Dziale Wyżyn Południowopolskich.

Pod względem struktury przyrodniczej obszar gminy jest w dużym stopniu zróżnicowany. Tutejsze tereny gruntów rolnych wyróżniają się najmniejszą liczbą gatunków, do bogatszych struktur należą miejsca uprawy krzewów i drzew (np. sady). Najwyższe wartości przyrodnicze wśród terenów rolnych są reprezentowane przez łąki i pastwiska, w szczególności urozmaicone zadrzewieniami i zakrzewieniami.

W granicach analizowanego obszaru wyróżnić można trzy najcenniejsze przyrodniczo obszary, których obecność pozytywnie wpływa na bioróżnorodność obszaru: teren Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki znajdujący się w północno – zachodniej części analizowanego obszaru, Osjakowski zespół przyrodniczo-krajobrazowy obejmujący południowy fragment gminy, rezerwat przyrody Hołda będący w centralnej części gminy, liczne użytki ekologiczne oraz teren w których przebiega dolina Warty. Relatywnie niski stopień przekształcenia antropogenicznego ww. terenów sprzyja zachowaniu różnorodności biologicznej oraz stanowi ostoję dla rzadkich i zagrożonych gatunków.

Spośród podstawowych typów zbiorowisk roślinnych występujących na terenie gminy Konopnica należy wymienić przede wszystkim:

- **zbiorowiska leśne i zaroślowe**
- **las, w tym lasy ochronne**
- **założenia parkowe**
- **zbiorowiska synantropijne**
- **siedliska przyrodnicze**

Zbiorowiska leśne i zaroślowe

W 2024 r. powierzchnia lasów ogółem na obszarze gminy Konopnica wyniosła 2 206,87 ha, co stanowiło około 26,2% powierzchni gminy (z czego 948 ha stanowiły lasy prywatne).

Tab. 4) Charakterystyka gruntów leśnych w gminie Konopnica w 2024 r.

Powierzchnia gruntów leśnych	
Ogółem	2 206,87 ha
Lesistość	26,2%
Grunty leśne publiczne	1 258,87 ha
Grunty leśne Skarbu Państwa	1 256,07 ha
Grunty leśne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	1 256,07 ha
Grunty leśne prywatne	948 ha

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.gov.pl

Zgodnie z Regionalizacją przyrodniczo – leśną Polski 2010 (A. Kliczkowska, R. Zielony, 2010 r.), teren gminy znajduje się w granicach jednego mezoregionu przyrodniczo – leśnych - Mezoregion Sieradzko-Łódzki (VI.1), leżącego w Krainie Małopolskiej. Jego powierzchnia wynosi 8468 km². W krajobrazie mezoregionu dominują formy peryglacjalne: rozległe równiny i tereny faliste oraz sporadyczne pagórki i wzgórza. Miejscami występują równiny fluwioglacjalne oraz krajobrazy akumulacyjne związane z dolinami rzecznyymi i tarasami nadzalewowymi. Roślinność regionu to głównie dąbrowy świetliste, grądy i bory mieszane. Lesistość jest niska – ok. 20%. Lasy tworzą rozproszone kompleksy o łącznej powierzchni ok. 1690 km². Obszar gminy podzielony został między dwa nadleśnictwa, które zarządzane są przez RDLP w Łodzi. Południowe rejony gminy należą do Nadleśnictwa Wieluń, Większy – centralny i północny obszar gminy należy do Nadleśnictwa Żłoczew. Największa koncentracja kompleksów leśnych w gminie występuje w północno – zachodniej części gminy. Spora ilość lasów występuje również w południowo-wschodniej części analizowanego obszaru, m.in. w rejonie miejscowości Anielin. Obecność tutejszych lasów ogranicza negatywny wpływ przedostających się na teren gminy zanieczyszczeń z sąsiednich gmin.

Lasy ochronne

Zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 567. ze zm.) za lasy ochronne uznawane są lasy szczególnie chronione ze względu na ochronę gleby, wód, stanowiące drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej, mające szczególne znaczenie przyrodniczo naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa, położone w strefie obszarów miast i uzdrowisk itp. (art. 15 ww. ustawy). Zgodnie z danymi Banku Danych o Lasach na rok 2025 (<https://www.bdl.lasy.gov.pl/porta/mapy>) w granicach gminy Konopnica nie występują lasy ochronne.

Roślinność segetalna i ruderalna

Spośród pozostałych kompleksów zieleni podtrzymującymi różnorodność biologiczną w mieście wyróżnić można zieleńce, lokalne zadrzewienia, parki, zalesienia, nieuregulowane strumyki, cmentarze z cenną roślinnością, łąki i nieużytki. W granicach gminy zidentyfikowano dwa parki. Pierwszym z nich jest park w Konopnicy o powierzchni 6,3 ha. Wyróżnia go mocno zniszczony układ kompozycyjny i przerzedzony drzewostan. W jego północno-zachodniej części znajduje się XIX-wieczny dwór, a część terenu została zdegradowana przez współczesną zabudowę. Mimo to park wciąż ma znaczenie dla

lokalnego krajobrazu i wymaga pilnych prac pielęgnacyjnych. Drugim parkiem jest park dworski w Rychłolicach, będący własnością prywatną, ma krajobrazowy układ wykorzystujący naturalne ukształtowanie terenu nad doliną Warty. Jest wpisany do ewidencji zabytków i stosunkowo zadbane, jednak jego drzewostan wymaga przebudowy oraz prac konserwacyjnych. Ponadto łączna powierzchnia zieleńców w gminie wynosi 13,2 ha, całkowita powierzchnia cmentarzy w gminie wynosi 2,5 ha.

System zieleni gminnej jest zróżnicowany w zależności od lokalizacji i charakteru zagospodarowania działki. Obszar gminy charakteryzuje się przewagą zabudowy jednorodzinnej, której towarzyszą znaczne powierzchnie biologicznie czynne oraz rozbudowana zieleń przydomowa. Na większych posesjach występuje zróżnicowany drzewostan, a estetykę przestrzeni wzbogacają różnorodne zbiorowiska roślinne, w tym trawniki, niskie krzewy i kwiaty. W centralnych częściach miejscowości zieleń jest stosunkowo skromna, choć zdarzają się obszary o wyższym jej udziale, zwłaszcza z uporządkowanymi nasadzeniami drzew liściastych i krzewów. Zieleń uliczna w gminie opiera się głównie na drzewach liściastych, takich jak topole, klony, jesiony czy lipy, które często tworzą szpalery wzdłuż dróg publicznych. Zabiegi pielęgnacyjne zwykle ograniczają się do usuwania suchych lub przeszkadzających gałęzi. W wielu miejscach brakuje żywoptów, a nadmierne zasolenie gleby stanowi główną przyczynę zamierania drzew. Dostrzegalny jest również niedobór pasów zieleni izolacyjnej, które mogłyby ograniczać hałas i zanieczyszczenie powietrza.

Siedliska przyrodnicze

Na podstawie danych z Mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski (IGiPZ PAN, Warszawa, 2008) na analizowanym obszarze, szczególnie w zachodnim i północno-wschodnim rejonie stwierdzono dominację zespołu *Tilio-Carpinetum* (grąd subkontynentalny), w której skład drzewostanu wchodzi m.in. dąb, lipa, grab, klon i jesion, a także: świerk, jodła lub sosna. W dolinie rzeki Warty zidentyfikowano sporą ilość warstwy *Quercus-Pinetum* (kontynentalny bór mieszany), tutejszy drzewostan składa się m.in. z sosny, obydwóch dębów z przewagą dębu szypułkowego. Północny i południowy rejon gminy, w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Warty zdominowany został przez zespół *Salici-Populetum* znany także jako łąg wierzbowo-topolowy, z drzewostanem złożonym z topoli czarnej, topoli białej, wierzby kruchej i wierzby białej. Tereny dolinne rzeki Warty w północnej części gminy składają się głównie z *Fraxino-Alnetum* – łąg jesienowo-olszowy, charakteryzujący się dominacją w drzewostanie klonu zwyczajnego, grabu pospolitego, czeremchy zwyczajnej i wiązu górskiego. Wśród pozostałej roślinności potencjalnej występującej w mniejszych ilościach w granicach gminy wyróżnia się również:

- *Carici Elongatae-Alnetum* – ols typowy, którego drzewostan składa się z olszy czarnej, rzadziej z jesionu, brzozy omszonej i świerku
- *Potentillo Albae Quercetum Typicum* – świetlista dąbrowa, w której w warstwie drzewostanu dominują dęby, ze zmiennym udziałem dębu szypułkowego i bezszypułkowego
- *Leucobryo-Pinetum* – suboceaniczny bór sosnowy świeży, z dominacją w drzewostanie sosny zwyczajnej z domieszką brzozy brodawkowatej, dębu bezszypułkowego i świerka.

Najcenniejsze regiony w granicach gminy pod względem występowania siedlisk przyrodniczych, w tym rzadkiej roślinności obejmują tereny rezerwatu przyrody Hołda, Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, obszary Osjakowskiego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego oraz tutejszych użytków ekologicznych.

Obszar **Rezerwatu przyrody Hołda** w znaczącej części pokrywa kontynentalny bór mieszany, występuje on niemal na całej powierzchni rezerwatu. Duży udział stanowi również grąd subkontynentalny, którego największa koncentracja występuje w północno-wschodniej części rezerwatu. Wśród pozostałych zbiorowisk roślinnych w granicach rezerwatu zidentyfikowano łąg jesionowo-olszowy, ols porzeczkowy i suboceaniczny bór świeży. Dodatkowo w Planie ochrony rezerwatu przyrody Hołda zinwentaryzowano rośliny objęte ochroną gatunkową oraz zagrożone i rzadkie:

- *Asarum europaeum* (Kopytnik pospolity)
- *Vaccinium uliginosum* (Borówka bagienna (Pijanica))
- *Daphne mezereum* (Wawrzynek wilczełyko)
- *Hepatica nobilis* (Przylaszczka pospolita (Przelaszczka))
- *Hedera helix* (Bluszcz pospolity)
- *Polypodium vulgare* (Paprotnia zwyczajna)
- *Laserpitium latifolium* (Okrzyn szerokolistny)
- *Vincetoxicum hirundinaria* (Okrzyn szerokolistny)
- *Epipactis helleborine* (Kruszczyk szerokolistny)
- *Astrantia major* (Jarzmianka większa)
- *Ribes nigrum* (Porzeczka czarna)

Na terenie **Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki** dominują sztucznie wprowadzone zbiorowiska borowe. W niewielkich fragmentach występują zespoły naturalnych borów bagiennych, łągów i grądów. Na uwagę zasługuje tutejsza flora, która obejmuje ponad 600 gatunków roślin naczyniowych. Łącznie stwierdzono ok. 60 gatunków chronionych, z czego 30 objętych ochroną ścisłą. Gatunki rzadkie stanowią 20% flory, a najliczniejsze są rośliny muraw kserotermicznych. Dodatkowo w celach ochrony parku ustalono m.in. cyt.: *utrzymanie i odtworzenie unikatowych zbiorowisk lasów nadrzecznych w tym: zbiorowisk zaroślowych, a więc wiklin nadrzecznych i olsu topolowo-wierzbowego oraz zbiorowisk leśnych: łozowisk, olsu porzeczkowego, olsu torfowcowego, kontynentalnego boru bagiennego oraz łągu jesionowo-olszowego (...)* oraz (...) *zachowanie cennych i różnorodnych zbiorowisk roślinnych: muraw napiaskowych, zarośli tarniny, jałowca i żarnowca, fragmentów półnaturalnych, wilgotnych łąk i zarośli wierzbowych*. Ze względu na brak przeprowadzonej dotychczas szczegółowej inwentaryzacji siedlisk i zbiorowisk przyrodniczych w granicach gminy trudno stwierdzić, czy wszystkie z ww. siedlisk i zbiorowisk występują do dziś.

W granicach **Osjakowskiego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego** zidentyfikowano obecność różnorodnych zbiorowisk roślinnych w tym roślinności leśnej, torfowiskowej, szuwarowej, wodnej, łąkowej, i kserotermicznej. Występują tutaj liczne stanowiska chronionych i rzadkich gatunków roślin, które ze względu na brak dotychczas przeprowadzonej szczegółowej inwentaryzacji w jego granicach nie zostały dokładnie zidentyfikowane. Na obszarach **pięciu użytków ekologicznych** obecnych w granicach gminy dotychczas nie przeprowadzono szczegółowych inwentaryzacji siedlisk i zbiorowisk przyrodniczych.

W ramach projektu POIS.02.04.00-00-0191/16 realizowanego przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w latach 2017-2023 pn. „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych” (dalej BDZP) zostały utworzone usługi WMS i WFS dotyczące rozmieszczenia gatunków chronionych oraz siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim w Polsce. Powyższe dane nie

zawierają bezpośredniej lokalizacji występowania chronionego gatunku czy siedliska przyrodniczego, lecz z uwagi na różną wrażliwość danych gatunkowych, informacje te są zgeneralizowane w siatkach o dł. boków 1 km x 1 km. Na podstawie powyższych danych, zawierających informacje z inwentaryzacji Lasów Państwowych z 2007 w granicach gminy Konopnica zidentyfikowano poniższe siedliska:

- 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, *olsy źródliskowe*)

Poszczególne siedliska przyrodnicze obejmują tereny opisanych wyżej form ochrony przyrody – siedliska nr 9170 i 91E0 zidentyfikowano w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, a siedlisko nr 91E0 stwierdzono w granicach Osjakowskiego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego. Jednak ze względu na generalizacje przedstawionych danych ciężko określić ich szczegółową lokalizację.

Zbiorowiska zwierzęce

Według podziału zoogeograficznego Polski A. Jakubskiego (1934) gmina Konopnica leży na pograniczu Krainy PołudniowoBałtyckiej i Śląskiej¹¹. Natomiast zgodnie z klasyfikacją A. Kostrowickiego (1991) obszar ten należy do Regionu Środkowoeuropejskiego. Fauna gminy Konopnica w ostatnich latach nie była kompleksowo inwentaryzowana, a dostępne dane dla pozostałych obszarów niż ww. są rozproszone. Wysoki stopień zurbanizowania, zaludnienia centralnych rejonów gminy sprzyja antroponizacji fauny, zdominowanej przez gatunki związane z obecnością człowieka. Obejmuje ona m.in. oknówki, kawki, jerzyki, wróble, synogarlice tureckie oraz pustułki, które zasiedlają budynki. W miejskich terenach zielonych, takich jak parki, skwery i cmentarze, można spotkać sroki, wrony siwe, kosy, sikory modre, szpaki, gawrony i puszczyki, a także liczne gatunki ssaków, płazów oraz owadów, w tym motyli i chrząszczy. Zbiorniki wodne i ich okolice zamieszkują natomiast łabędzie nieme, zimorodki, łyski oraz różne gatunki kaczek. Na terenach dolinnych występować będą ptaki, gryzonie, pospolite gatunki owadów, ale także większa zwierzyna korzystająca z ciągów ekologicznych.

Na podstawie danych uzyskanych od Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska (RDOS) w Łodzi w zakresie obszarów występowania gatunkowej ochrony roślin, zwierząt i grzybów, na terenie gminy wyznaczono strefę ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków objętych ochroną, ustanowioną dla bociana czarnego *Ciconia nigra*. Strefa ta znajduje się w kompleksie leśnym położonym na zachód od miejscowości Rychłocice. Dodatkowo, w oparciu o udostępnione dane geoprzestrzenne przez GDOŚ¹² na analizowanym obszarze stwierdzono występowanie następujących gatunków:

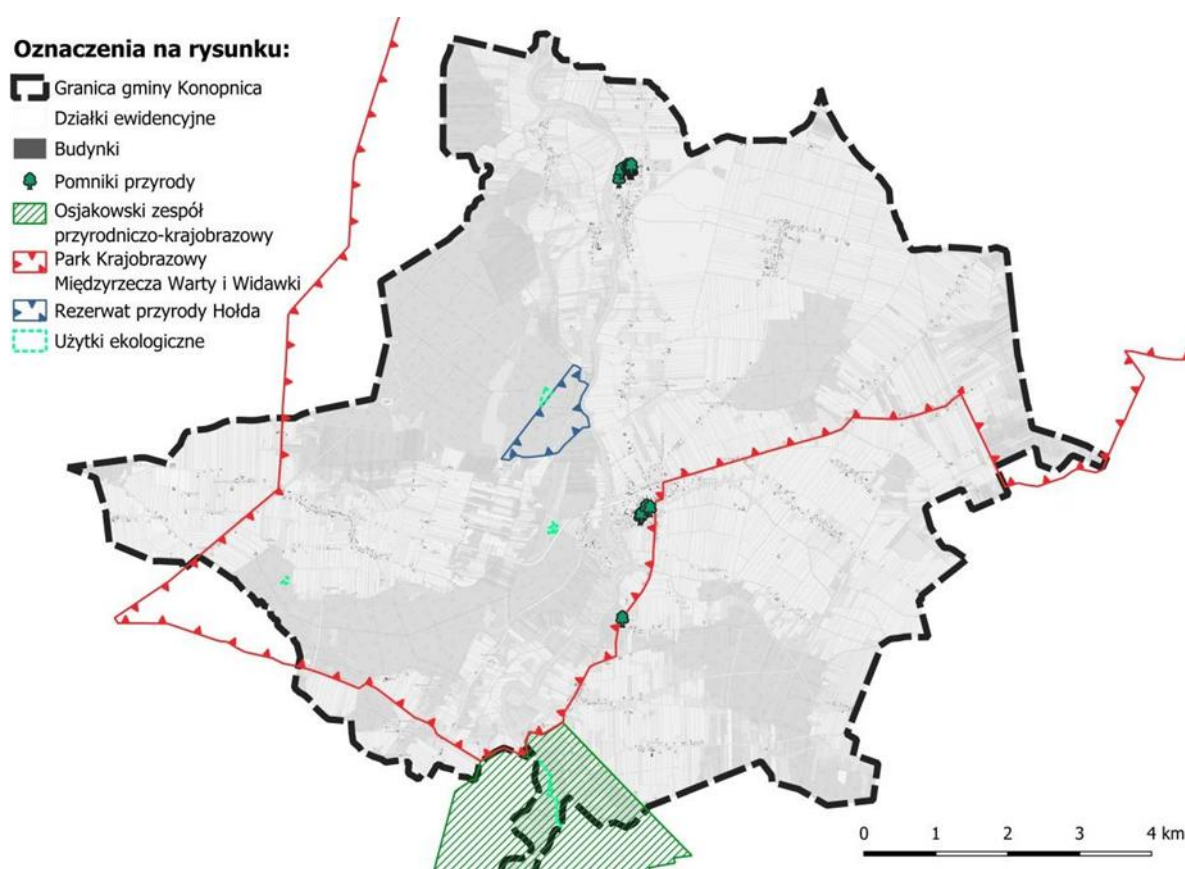
- Bocian czarny (*Ciconia nigra*),
- Wydra (*Lutra lutra*).

Należy pamiętać, że ze względu na generalizacje przedstawionych danych ciężko określić ich szczegółową lokalizację.

3.7 Istniejące formy ochrony przyrody

W granicach gminy Konopnica wg danych udostępnionych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, spośród form ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940, z 2025 r. poz. 884. ze zm.) występują (Rys. 10):

- 16 pomników przyrody
- Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki
- Osjakowski zespół przyrodniczo-krajobrazowy
- Rezerwat przyrody Hołda
- 5 użytków ekologicznych

Rys. 10) Formy ochrony przyrody w gminie Konopnica

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony <https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>.

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody w gminie Konopnica obejmują szesnaście pojedynczych drzew oraz ich jedną grupę. Wszystkie wyszczególniono w poniższej tabeli oraz zilustrowano na powyższym rysunku.

Tab. 5) Pomniki przyrody w gminie Konopnicy

L.p.	Nazwa	Gatunek	Opis pomnika	Położenie	Nr decyzji
1	-	Cis pospolity - Taxus baccata	Wysokość [m]:4	Drzewo rośnie po lewej stronie od wejścia na teren parku zabytkowego	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
			Pierśnica [cm]:65		
			Obwód [cm]:203		
2	-	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Wysokość [m]:28	Drzewo rośnie na terenie parku zabytkowego w Rychłocicach	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
			Pierśnica: [cm]:169		
			Obwód [cm]:530		
3	-	Topola biała - Populus alba	Wysokość [m]:29	Drzewo rośnie na terenie parku zabytkowego po prawej stronie głównego od wejścia	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
			Pierśnica [cm]:129		
			Obwód [cm]:405		
4	-	Topola biała - Populus alba	Wysokość [m]:28	Drzewo rośnie po lewej stronie od wejścia na teren parku zabytkowego	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
			Pierśnica [cm]:127		
			Obwód [cm]:398		

5	-	Topola biała - Populus alba	Wysokość [m]:30	Drzewo rośnie po lewej stronie od wejścia na teren parku zabytkowego	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
			Pierśnica [cm]:175		
			Obwód [cm]:550		
6	-	Topola biała - Populus alba	Wysokość [m]:30	Drzewo rośnie po lewej stronie od wejścia na teren parku zabytkowego	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
			Pierśnica [cm]:123		
			Obwód [cm]:385		
7	-	Topola biała - Populus alba	Wysokość [m]:28	Drzewo rośnie po lewej stronie od wejścia na teren parku zabytkowego	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
			Pierśnica [cm]:121		
			Obwód [cm]:380		
8	-	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Wysokość [m]:32	Drzewo rośnie w parku zabytkowym w Konopnicy, po prawej stronie od wejścia	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
			Pierśnica [cm]:173		
			Obwód [cm]:542		
9	-	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Wysokość [m]:32	-	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
			Pierśnica [cm]:150		

			Obwód [cm]:471		
10	-	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Wysokość [m]:30 Pierśnica [cm]:136 Obwód [cm]:427	Drzewo rośnie w parku zabytkowym w Konopnicy, po prawej stronie od głównego wejścia, nieopodal ogrodzenia	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
11	-	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Wysokość [m]:27 Pierśnica [cm]:109 Obwód [cm]:341	Drzewo rośnie na terenie dworku pałacowego, po lewej stronie od głównego wejścia	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
12	-	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	Wysokość [m]:25 Pierśnica [cm]:95cm Obwód: [cm]: 300	Drzewo rośnie koło drogi powiatowej Osjaków - Konopnica	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
13	-	Topola biała - Populus alba	Wysokość [m]:27 Pierśnica [cm]:92 Obwód [cm]:380	Drzewo rośnie po lewej stronie od wejścia na teren parku zabytkowego	Uchwała nr XXXVII/252/22 Rady Gminy Konopnica z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Konopnica

14	-	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Wysokość [m]:22	-	Uchwała nr XXXVII/252/22 Rady Gminy Konopnica z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Konopnica
			Pierśnica [cm]:92		
			Obwód [cm]:290		
15	-	Topola biała - Populus alba	Wysokość [m]:29	-	Uchwała nr XXXVII/252/22 Rady Gminy Konopnica z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Konopnica
			Pierśnica [cm]:99		
			Obwód [cm]:310		
16	-	Topola biała - Populus alba	Wysokość [m]:25	-	Uchwała nr XXXVII/252/22 Rady Gminy Konopnica z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Konopnica
			Pierśnica [cm]:99		
			Obwód: [cm]: 310		

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb planu ogólnego gminy Konopnica

Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki

Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki utworzony został 14 września 1989r. Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu Nr VIII/45/89 w sprawie utworzenia Parku krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki. Jego powierzchnia wynosi 253,3 km², z czego w granicach gminy znajduje się 55 km² (około 66%). Przebiega przez centralny rejon gminy, od północnego-wschodu do południowego-zachodu. Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki obejmuje obszar o zróżnicowanym krajobrazie, wysokich walorach przyrodniczych oraz bogatej historii i kulturze. Ochroną objęte są doliny Warty, Widawki i ich dopływy wraz ze strefami przystokowymi oraz charakterystyczną roślinnością. Cennymi elementami krajobrazu są meandrujące rzeki, starorzecza, torfowiska i wydmy, szczególnie w rejonie Szynkielowa, gdzie torfowisko graniczy bezpośrednio z wydumą. Torfowiska w dolinie Niecieczy oraz ujście Oleśnicy do Warty również wyróżniają się wysoką wartością przyrodniczą. Doliny tworzą mozaikę łąk, lasów, roślinności nadrzecznej i pól uprawnych, stanowiąc ważne ostoje ptaków. Na obszarze parku napotkać można gatunki związane z wodami,

torfowiskami, wilgotnymi łąkami oraz siedliskami kserotermicznymi. Rozporządzeniem Nr 30/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 listopada 2006 r. ustanowiony został plan ochronny Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki. Wymienione w dokumencie cele ochrony odnoszą się do ochrony: przyrody nieożywionej, ekosystemów leśnych, ekosystemów nieleśnych, ekosystemów wodnych i torfowiskowych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, walorów krajobrazowych i kulturowych oraz walorów rekreacyjnych.

Osjakowski zespół przyrodniczo-krajobrazowy

Osjakowski zespół przyrodniczo-krajobrazowy ustanowiony został Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. Jego powierzchnia wynosi 24,92 km², z czego w granicach gminy znajduje się jedynie 1.81 km². Na analizowanym obszarze obejmuje on południowe rejon gminy, po wschodniej części doliny rzeki Warty. W granicach danego zespołu stwierdzono występowanie 230 gatunków ptaków wodno-błotnych, z czego 145 to gatunki lęgowe. Na terenie parku obowiązują zasady ochrony wynikające z ww. rozporządzenia.

Rezerwat przyrody Hołda

Rezerwat przyrody Hołda o powierzchni 0,71 km² ustanowiono Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Rezerwat położony jest w sąsiedztwie rzeki Warty, co wpłynęło na ukształtowanie charakterystycznego tarasowo-smugowego układu rzeźby terenu oraz zachowanie tutejszych siedlisk niezmiennych działalnością człowieka. Występują tu sąsiadujące ze sobą płaty grądu subkontynentalnego, olsu porzeczkowego, łągu jesionowo-olszowego oraz boru świeżego i wilgotnego. Zachowały się naturalne, okazałe starodrzewy z dobrze rozwiniętym runem typowym dla poszczególnych zbiorowisk roślinnych. Zarządzeniem Nr 8/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 marca 2011 r. ustanowiony został plan ochronny dla rezerwatu przyrody Hołda. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie kompleksu zbiorowisk leśnych (grądowych, łągowych oraz olsowych) i borowych (boru łąkowego i mieszanego). 2. Cel realizuje się poprzez:

1. usuwanie z rezerwatu dębu czerwonego – obcego gatunku inwazyjnego;
2. powstrzymanie odpływu wody z terenu rezerwatu;
3. dążenie do renaturalizacji drzewostanów poprzez zabiegi ochrony czynnej

Użytki ekologiczne

W granicach gminy ustanowionych zostało dotychczas pięć użytków ekologicznych. Cztery z nich osobno charakteryzujące się jako bagno ustanowione zostały Rozporządzeniem Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z 22.05.2000 r. Pozostały użytek znany jako naturalny zbiornik wodny ustanowiony został Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z 17.02.1992r. w sprawie uznania za obiekty chronione. Ich łączna powierzchnia w granicach gminy wynosi 4,12 ha.

3.8 Formy ochrony przyrody w otoczeniu miasta

W regionalnym otoczeniu gminy Konopnica (w promieniu do 10 km) występują następujące formy ochrony przyrody (Rys. 11):

- Rezerwat przyrody Winnica
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Góry Wapienne
- 19 użytków ekologicznych, w tym użytki ekologiczne Góra Charlawa i Winnica

Rys. 11) Formy ochrony przyrody w promieniu 10 km od granic gminy Konopnica

Źródło: opracowanie własne.

3.9 Ochrona i użytkowanie środowiska kulturowego i walorów krajobrazowych

Dziedzictwo kulturowe gminy Konopnica stanowi trwałą i istotny element jego struktury funkcjonalno-przestrzennej, zwłaszcza że najstarsza zachowana wzmianka źródłowa o Konopnicy pochodzi z 1331 r. Pod koniec XV w. wsią zarządzał Jan Krocowski, który z czasem zaczął używać nazwiska Konopnicki. Obszar opracowania obfituje w liczne stanowiska archeologiczne pochodzące z różnych okresów historycznych — wśród nich szczególną uwagę zwracają znaleziska związane z kulturą przeworską z pierwszych wieków n.e. oraz z czasów historycznych.

W Gminnej Ewidencji Zabytków znalazło się 49 obiektów. Na obszarze gminy zmapowane zostało 5 stanowisk archeologicznych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Do rejestru zabytków gminy Konopnica wpisane zostało siedem zabytków nieruchomych województwa łódzkiego. Inne formy

ochrony zabytków, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, 1907 ze zm.) w gminie Konopnica nie występują.

Audyt krajobrazowy to opracowanie sporządzane dla każdego województwa, identyfikujące, charakteryzujące i waloryzujące sposoby kształtowania i ochrony krajobrazu (w tym kulturowego). W ramach audytu powinny zostać również wyznaczone tzw. krajobrazy priorytetowe. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przeprowadzenie audytu krajobrazowego jest obowiązkowe przynajmniej raz na 20 lat. W ramach audytu powinny też zostać wyznaczone tzw. krajobrazy priorytetowe, czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe.

Audyt krajobrazowy województwa łódzkiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą nr XIII/150/2 z 15 kwietnia 2025 r. w sprawie: uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego. Według opracowania na terenie gminy Konopnica występuje sześć krajobrazów priorytetowych:

1. Las Osjakowski Z Doliną Wierznicy (kod: 10-318.25-8)

Rejon Lasu Osjakowskiego z doliną Wierznicy charakteryzuje krajobraz leśny, zdominowany przez różnorodne siedliska borowe, urozmaicone obecnością naturalnie meandrującej rzeki. Zróżnicowanie środowiska wynika ze współwystępowania elementów leśnych i dolinnych. Krajobraz kulturowy obszaru kształtowało osadnictwo pradziejowe i historyczne w dolinie Wierznicy, co potwierdzają liczne stanowiska archeologiczne, m.in. cmentarzyska, osady oraz reprezentatywne w skali regionu cmentarzysko kurhanowe w Krzętlach. Na terenie znajduje się również schron bojowy z okresu II wojny światowej, wpisany do gminnej ewidencji zabytków. Obszar obejmuje krajobraz nadzalewowy z miejscami zalewowymi, a wzdłuż doliny Wierznicy dominuje szeroki pas terenów zalewowych. Do głównych zagrożeń przyrodniczych zaliczono: erozję gleb, osuszanie torfowisk i bagien, degradację siedlisk oraz wzrost barier ekologicznych (już obecny), a także spadek bioróżnorodności. W zakresie dziedzictwa kulturowego wskazano na niszczenie zabytków archeologicznych, niewystarczającą ochronę obiektów historycznych oraz zanik cech regionalnej architektury. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu obejmują chaos przestrzenny i nieestetyczną zabudowę, prowadzące do degradacji walorów historycznych, przyrodniczych i architektonicznych. Wśród zagrożeń akustycznych, zapachowych i sanitarnych wymieniono głównie zanieczyszczenie wód. Wszystkie uznano za potencjalne, poza wzrostem barier ekologicznych, który ma już charakter istniejący.

2. Wielka Wieś–Brzyków–Strobin–Felinów (kod: 10-318.25-17)

Krajobraz priorytetowy ma charakter przyrodniczo-kulturowy, ukształtowany przez procesy naturalne oraz działalność człowieka. W zachodniej części dominują rozległe tereny rolne położone na terasie nadzalewowej i wysoczyźnie, z żyznymi rędzinami powstałymi na wychodniach wapieni. Ważnym elementem różnorodności biologicznej są zbiorowiska roślinności kserotermicznej w obrębie dawnego wyrobiska. Krajobraz kulturowy tworzą wiejskie jednostki osadnicze otoczone polami, łąkami i zadrzewieniami przydrożnymi oraz śródpolnymi. Istotnym akcentem są także obiekty małej architektury sakralnej. Do głównych zagrożeń przyrodniczych zaliczono erozję gleb, degradację siedlisk, sukcesję zbiorowisk prowadzącą do zaniku terenów nieleśnych oraz spadek bioróżnorodności. Zagrożenia dla dziedzictwa kulturowego obejmują m.in. zaburzenia historycznych układów przestrzennych przez nowe inwestycje, niewystarczającą ochronę zabytków, unifikację architektury i materiałów budowlanych, zanik tradycyjnych form użytkowania ziemi oraz degradację lokalnego *genius loci*. Za

zagrożenia potencjalne uznano: erozję gleb, spadek bioróżnorodności, zaburzenia układów przestrzennych oraz niewystarczającą ochronę zabytków. Pozostałe mają charakter istniejący.

3. Dolina Warty Na Odcinku Kochlew–Burzenin (kod: 10-318.25-21)

Opisywany krajobraz priorytetowy ma charakter przyrodniczy, użytkowany kulturowo i w dużej mierze kształtowany przez naturalne procesy dolinne, częściowo modyfikowane działalnością człowieka. Dominuje w nim rolniczy sposób użytkowania terenu, z rozległymi łąkami i pastwiskami. Ważnymi elementami rzeźby są wysoka skarpa w rejonie Konopnica– Mieścisko oraz wyraźne stoki doliny w okolicach Drobnic i Osjakowa. Obszar obejmuje typowy dla Polski Środkowej krajobraz doliny meandrujących rzek – Oleśnicy i Wężnicy – z licznymi podmokłościami tworzącymi się przy ujściach dopływów do Warty. Zróznicowane siedliska wynikają z częstych podtopień, sprzyjających rozwojowi łąk ekstensywnych, roślinności wodnej, szuwarów, łągów i olsów. Występuje tu bogata awifauna wodno-błotna, licząca nawet ok. 230 gatunków. Krajobraz kulturowy odzwierciedla długotrwałą atrakcyjność osadniczą doliny Warty, czego przykładem są liczne ślady osadnicze oraz grodzisko stożkowate w Konopnicy („Zamczysko”), będące dominującym akcentem krajobrazowym. Na terenie znajduje się 11 zabytkowych obiektów i obszarów, a grodzisko uznawane jest za obiekt reprezentatywny. W strukturze użytkowania przeważa krajobraz dolinny – zalewowy, z lokalnymi terenami nadzalewowymi. Widoczny jest rozwój funkcji turystycznych, m.in. budowa przystani, plaż i miejsc wodowania kajaków. Wśród zagrożeń przyrodniczych wskazano: erozję gleb, osuszanie torfowisk i bagien, degradację siedlisk, przyspieszoną sukcesję prowadzącą do zaniku terenów nieleśnych, zawężanie stref ekotonowych oraz spadek bioróżnorodności. Zagrożenia dla dziedzictwa kulturowego obejmują niszczenie zabytków archeologicznych, niewystarczającą ochronę obiektów architektonicznych, unifikację materiałów i form zabudowy oraz zanik tradycyjnych rozwiązań inżynierijno-architektonicznych.

4. Las Hołda (kod: 10-318.25-30)

Las Hołda to krajobraz przyrodniczy użytkowany kulturowo, kształtowany głównie przez procesy naturalne, jedynie częściowo modyfikowane przez człowieka. Jest to obszar leśny z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych, położony w gminie Konopnica, w nadleśnictwie Złoczew, nad Wartą, w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki. Znaczną część terenu zajmuje rezerwat przyrody Hołda. Flora obejmuje m.in. łągi olszowo-jesionowe, grąd subkontynentalny i olsy, natomiast fauna jest równie bogata – odnotowano m.in. stanowiska łągowe tracza nurogęsia i 12 gatunków motyli nocnych. Krajobraz ma charakter dolinny, nadzalewowy, z lokalnymi wyniesieniami oraz pasmami równin bagiennych po wschodniej stronie. Wśród zagrożeń przyrodniczych wskazuje się: erozję gleb, osuszanie torfowisk i bagien, degradację siedlisk, zawężanie stref ekotonowych oraz spadek bioróżnorodności. Zagrożenia kulturowe obejmują zanik cech architektury regionalnej i unifikację zabudowy wraz z jej krajobrazowym otoczeniem. W zakresie walorów akustycznych i sanitarnych zagrożeniem jest zanieczyszczenie terenu odpadami.

5. Mała Wieś (kod: 10-318.25-2)

Krajobraz priorytetowy został zakwalifikowany jako przyrodniczo-kulturowy, ukształtowany zarówno przez procesy naturalne, jak i świadome działania człowieka. Jego główne walory przyrodnicze wynikają z obecności silnie meandrującej Warty i Oleśnicy, które warunkują bogactwo siedlisk. Podmokłe łąki i enklawy leśne sprzyjają wysokiej różnorodności biologicznej. Krajobraz kulturowy związany jest z osadnictwem dolinnym. Występują tu zwarte, niewielkie wsie o układzie ulicowym oraz zabytkowe obiekty, m.in. domy w Małej Wsi. O krajobrazie tradycyjnym decydują także elementy niematerialnego dziedzictwa i lokalny *genius loci*. Rzeźba terenu ma charakter dolinny, z dominacją

krajobrazów nadzalewowych oraz równin bagiennych między Małą Wsią a Sobkowizną. Przestrzeń tworzy mozaika pól, łąk i mokradeł. Do zagrożeń przyrodniczych zaliczono erozję gleb oraz spadek bioróżnorodności. Wśród zagrożeń kulturowych wymienia się: zaburzanie historycznych układów przestrzennych przez nowe inwestycje, niedostateczną ochronę zabytków, wprowadzanie obcych stylistycznie materiałów i form zabudowy, unifikację architektury, zanik tradycyjnych upraw oraz zatarcie charakterystycznego układu pól i zadrzewień, co prowadzi do utraty regionalnej tekstury krajobrazu. Zagrożeniem jest także degradacja *genius loci* oraz miejsc kultu.

6. Las w Dolinie Oleśnicy (kod: 10-318.25-26)

Krajobraz priorytetowy „Las w Dolinie Oleśnicy” to krajobraz przyrodniczy użytkowany ekstensywnie, kształtowany głównie przez procesy naturalne, jedynie częściowo modyfikowane przez człowieka. Jego główne walory przyrodnicze obejmują rozległą równinę zalewową z wyraźną krawędzią doliny, wyspowe formy wydmowe oraz wały wydmowe na północ od Szynkielowa. Cenne są także przewyższenia porośnięte borami suchymi, sąsiadujące z siedliskami bagiennymi i torfowiskami – ważnymi terenami lęgowymi ptaków. Obszar hydrograficznie związany jest z meandrującą w wąskim korycie Oleśnicą. Charakteryzuje się wysoką różnorodnością biologiczną, m.in. obecnością cennych siedlisk na skarpie doliny koło Zamościa oraz stanowiskami lęgowymi i rozrodczymi gatunków chronionych, w tym nietoperzy między Wolnicą Niechmirowską a Żabieńcem. Krajobraz kulturowy współtworzą stanowiska archeologiczne oraz ślady dawnej eksploatacji torfu w Szynkielowie. Dominują krajobrazy dolinne – nadzalewowe, a lokalnie także pagórkowate terenów leśnych i równiny bagienne. Do głównych zagrożeń przyrodniczych zaliczono: planowaną eksploatację węgla brunatnego, erozję gleb, osuszanie torfowisk, degradację siedlisk, przyspieszoną sukcesję prowadzącą do zaniku terenów nieleśnych, wzrost barier ekologicznych, zawężanie stref ekotonowych oraz spadek bioróżnorodności. Jedynym wskazanym zagrożeniem fizjonomii krajobrazu jest lokalizacja obiektów wysokościowych i obszarowych dominujących w przestrzeni.

3.10 Powiązania przyrodnicze gminy z otoczeniem

Sieć powiązań ekologicznych obejmuje przestrzennie spójne obszary o wysokich walorach przyrodniczych i w dużej mierze naturalnym charakterze, w których zachowane są kluczowe procesy ekologiczne. Tworzą ją przede wszystkim doliny rzeczne pełniące funkcję korytarzy łączących węzły ekologiczne – większe płaty lasów, łąk i terenów podmokłych. Ich wyznaczenie ma zapobiegać izolacji cennych przyrodniczo obszarów, umożliwiać migrację roślin i zwierząt w skali kraju i Europy oraz wspierać ochronę i odbudowę bioróżnorodności. Tylko spójny system korytarzy zapewnia prawidłowe funkcjonowanie środowiska i realizację celów zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z mapą korytarzy ekologicznych, opracowaną na zlecenie Ministerstwa Środowiska w 2005 r. i uszczegółowioną w 2011 r., na terenie gminy Konopnica wyróżniono jeden korytarz ekologiczny Dolina Warty (KPdC-22), przebiegający w większej części wzdłuż doliny Warty. Pełni on funkcję kluczowego „korytarza ekologicznego”. Zaliczany jest do międzynarodowych korytarzy ekologicznych i stanowi jeden z ważniejszych elementów regionalnej sieci obszarów istotnych dla ochrony przyrody w Polsce (ECONET-Polska) w tym dla zachowania bioróżnorodności na poziomie ogólnoeuropejskim (Corine, Natura 2000).

Wysoka wartość przyrodnicza tego korytarza wynika ze stosunkowo niewielkiego stopnia przekształcenia krajobrazu. Dominacja terenów podmokłych sprzyja migracji gatunków wymagających okresowych zalewów i podtopień. Dodatkowo, brak alternatywnych połączeń ekologicznych podkreśla jego unikalne znaczenie dla lokalnej i regionalnej sieci przyrodniczej. Dodatkowo tutejsza sieć hydrograficzna spełnia rolę lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych. Struktury te umożliwiają migrację gatunków między obszarami o zbliżonych warunkach przyrodniczych.

3.11 Proponowane formy ochrony przyrody

W Opracowaniu Ekofizjograficznym przygotowanym w 2015 r. na potrzeby zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Konopnica jeden z kierunków wynikający z uwarunkowań ekologicznych i ochrony prawnej (rozdz. 3.6.) wskazano m.in. poszerzenie prawnej ochrony poprzez utworzenie na terenie gminy Konopnicy następujących form ochrony przyrody:

- **jeden proponowany użytek ekologiczny:**
  - **użytek ekologiczny Piekło** - Obszar wskazany do ochrony obejmuje niewielki powierzchniowo kompleks roślinności łąkowej na terenie sołectwa Rychłocice. Występuje tu fragment starorzecza porośniętego roślinnością szuwarową i wodną oraz fragment zbiorowiska olsów porzeczkowych, zarośli wierzbowo- kruszynowych i łągu wierzbowo-topolowego oraz liczne gatunki roślin dziko żyjących objęte ochroną ścisłą i częściową.
- **cztery proponowane zespoły przyrodniczo krajobrazowe (ZPK):**
  - **ZPK Waszkowskie-Jarocice** – obszar na sołectwa Mała Wieś oraz częściowo gminy Burzenin o powierzchni 211,4 ha, który obejmuje fragment terasy zalewowej doliny Warty z torfowiskiem oraz fragment terasy akumulacyjno-nadzalewowej. Do najcenniejszych elementów proponowanego zespołu należą rozległe, dobrze wykształcone powierzchnie wilgotnych łąk i roślinności szuwarowej, bogate w chronione

gatunki flory i fauny, a także niewielki zbiornik wodny otoczony wartościowymi fitocenoząmi olsu porzeczkowego oraz płatami łągu jesionowo- olszowego;

- **ZPK Szynkielów Dolki** – zespół położony w całości w gminie Konopnica, na gruntach prywatnych sołectwa Szynkielów oraz w oddziałach 27, 28, 32, 33 i 34 leśnictwa Rychłocice (Nadleśnictwo Wieluń). Obejmuje 187,4 ha malowniczych terenów, zdominowanych przez roślinność łąkową, uzupełnioną niewielkimi płatami fitocenozy szuwarowych, muraw psammofilnych i drobnymi zbiorowiskami roślinności wodnej. Całość otoczona jest niemal w pełni przez kompleksy leśne;
  - **ZPK Konopnica-Mieścisko** – zespół o powierzchni 66,2 ha, położony na gruntach prywatnych wsi Strobin i Konopnica. Obejmuje zróżnicowane formy rzeźby terenu w strefie krawędziowej doliny Warty, z pozostałością pagóra kemowego (część Pagórów Strobińskich) oraz fragmentem terasy wysokiej doliny, rozciętej parowem. Różnica wysokości terasy w tym miejscu wynosi 8–10 m, a stok doliny tworzy wyraźną krawędź erozyjną z lokalnym podcięciem;
  - **ZPK Ochle** – obejmuje obszar w granicach sołectw Kamyk i Piaski oraz w granicach gmin Widawa i Rusiec o całkowitej powierzchni 353,9 ha. Projektowany ZPK scharakteryzować można jako duży kompleks zbiorowisk roślinności, w tym gatunków bagiennych oraz olsów porzeczkowych. Występują na nim fragmenty pradoliny rzeki Nieciecz, które posiada dużą wartość przyrodniczą ze względu na znaczne zróżnicowanie siedliskowe, w tym obecność rzadkich gatunków oraz bogactwo zbiorowisk roślinnych.
- **jedno proponowane stanowisko dokumentacyjne:**
    - **stanowisko Konopnica** o powierzchni 0,4 ha na terenie sołectwa Konopnica, które granicami obejmuje tereny osuwiska zlokalizowane przy rzece Warcie. Teren ten stanowi cenną wartość ze względu na obecne procesy rzeźbotwórcze.

Według informacji przekazanych z Urzędu Gminy Konopnica w najbliższym czasie nie planuje się ustanowienia nowych form ochrony przyrody w granicach gminy.

4. Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania zagrożeń

W gminie zidentyfikowano wiele obszarów objętych istotnymi ograniczeniami w zagospodarowaniu. Część z nich wynika bezpośrednio z przepisów prawa i nie może być modyfikowana w procesie planowania przestrzennego. Dodatkowo wyodrębniono obszary, dla których ograniczenia wynikają z konieczności ochrony środowiska i zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców, określone na podstawie analiz środowiskowych wykonanych na potrzeby tego opracowania:

- **Ochrona prawna terenów cennych przyrodniczo, w tym bioróżnorodności**
  - Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki
    - Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu Nr VIII/45/89 z dnia 14 września 1989 r. w sprawie utworzenia Parku krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki;
    - Rozporządzenie Nr 1/2008 Wojewody Łódzkiego z dnia 11 stycznia 2008 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody Łódzkiego w sprawie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki,
    - Rozporządzenie Nr 30/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki.
  - Rezerwat przyrody Hołda
    - Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody;
    - Zarządzenie Nr 47/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Hołda"
    - Zarządzenie Nr 8/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Hołda".
  - Osjakowski zespół przyrodniczo-krajobrazowy:
    - Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.
  - pomniki przyrody
    - Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody;
    - Uchwała nr XXXVII/252/22 Rady Gminy Konopnica z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Konopnica;
    - Uchwała nr XLIII/291/22 Rady Gminy Konopnica z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Konopnica.

- użytki ekologiczne
  - Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z 17.02.1992 r. w sprawie uznania za obiekty chronione;
  - Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z 22.05.2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne.
- grunty leśne i lasy ochronne
  - ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
  - ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach.
- krajobrazy priorytetowe określone w audycie krajobrazowym
  - ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
  - Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych;
  - Uchwała nr XIII/150/2 z 15 kwietnia 2025 r. w sprawie: uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego.
- tereny w strefach ochrony od projektowanych cmentarzy
  - Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze.
- tereny na których zidentyfikowano występowanie siedlisk przyrodniczych
  - ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody
- tereny na których występują grunty rolne klas I-III
  - ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- tereny w granicach GZWP nr 326 – Zbiornik Częstochowa
  - ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne
- Obszary zagrożenia powodziowego
  - ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne
- **Obszary wskazane do stosowania ograniczeń w zagospodarowaniu, ze względu na cechy środowiska**
  - Tereny w korytarzu ekologicznym Dolina Warty oraz w lokalnych korytarzach ekologicznych - są to obszary odgrywające istotną rolę w kształtowaniu stosunków geobotanicznych oraz w migracji i rozprzestrzenianiu się gatunków w skali regionalnej i krajowej. Pełnią funkcję enklaw bioróżnorodności i naturalnych procesów przyrodniczych w środowisku miejskim, stanowią miejsca żerowisk dla lokalnej fauny oraz lokalne obszary retencji wód. Tereny te powinny podlegać ograniczeniu zainwestowania, a ich grodzenie należy wykluczyć. W działaniach planistycznych priorytetem jest zachowanie siedlisk, istniejących zbiorowisk roślinnych i naturalnych funkcji przyrodniczych tych obszarów. Lokalizację ścieżek rowerowych i przyrodniczych zaleca się prowadzić w oparciu o istniejące drogi i trakty.
  - Tereny w granicach postulowanych form ochrony przyrody – użytków ekologicznych, stanowiska dokumentacyjnego i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych - obszary koncentracji bioróżnorodności oraz naturalnych procesów przyrodniczych, pełniące jednocześnie funkcję żerowisk dla wielu gatunków i

lokalnych miejsc retencji wód. Tereny te powinny być wyłączone spod zabudowy, z możliwością dopuszczenia jedynie ekstensywnego zainwestowania oraz udostępnienia ich dla wypoczynku i rekreacji. W działaniach planistycznych priorytetem jest zachowanie siedlisk oraz utrzymanie naturalnych funkcji przyrodniczych tych obszarów.

- o obszary zagrożone powodzią od wód gruntowych – wskazane do wykluczenia spod zabudowy

5. Analiza stanu środowiska przyrodniczego – jakość, zagrożenia oraz identyfikacja ich źródeł

Aktualny stan środowiska na terenie gminy Konopnica wynika z charakteru, długotrwałości i natężenia oddziaływań antropogenicznych oraz naturalnych uwarunkowań takich jak odporność elementów środowiska i przebieg procesów w nim zachodzących. Stan przekształceń środowiska na omawianym obszarze jest zróżnicowany, mniejszy na terenach relatywnie słabo przekształconych, większy na obszarach silnie zurbanizowanych i zainwestowanych.

Do elementów mogących znacząco oddziaływać na środowisko należą m.in. te związane z infrastrukturą transportową:

- droga główna, do których należy droga wojewódzka nr: 481 relacji Łask - Wieluń;
- drogi lokalne, do których należą drogi powiatowe nr:
  - 4532E relacji Złoczew-Szynkielów-Konopnica;
  - 1704E relacji Burzenin-Szynkielów;
  - 2312E relacji Wrońsko-Konopnica;
  - 2313E relacji Konopnica-Kamyk-Ochle;
  - 4533E relacji Bębnow-Wielgie;
  - 4536E relacji Rychłocice-Osjaków;
  - 1926E relacji Konopnica-Wola Wiązowa.

Na obszarze gminy Konopnica zlokalizowany jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej (ZZR) – „DORGAS” – ul. Piłsudskiego 12/26, 95-050 Konstancin Łódzki, Baza Przeładunkowa Gazu Płynnego firmy „DORGAS” w Konopnicy, ul. Szkolna 20. Zakład zajmuje się dystrybucją gazu płynnego w butlach 11 i 33 kg do odbiorców indywidualnych i hurtowych, a także magazynowaniem gazu propan butan oraz załadunkiem i rozładunkiem gazu propan butan z autocystern samochodowych. Na terenie zakładu może być magazynowane do 72 Mg substancji niebezpiecznej. Zgodnie z przekazanymi informacjami, na terenie gminy Konopnica nie jest planowane lokalizowanie nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Ocena aktualnego stanu środowiska na terenie miasta została opracowana m.in. na podstawie wizji lokalnej, w tym raportów o stanie środowiska województwa łódzkiego opracowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Łodzi, Programu ochrony środowiska dla Gminy Konopnica na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030 r., a także roczników statystycznych GUS.

5.1 Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza atmosferycznego jest czynnikiem niezwykle ważnym, wywierającym wpływ na zdrowie ludzi, zwierząt i roślin. Na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego rozpatrywanego terenu wpływa kilka czynników. Wśród nich do najważniejszych należy emisja powierzchniowa (tzw. „niska emisja”), obejmująca zanieczyszczenia pyłowe pochodzące z kotłowni, indywidualnych palenisk domowych i zakładów prywatnych, Problem ten dotyczy obszaru całego województwa łódzkiego

szczegółności w sezonie grzewczym, który trwa od stycznia do marca i od października do grudnia. Ponadto emisja komunikacyjna, której źródłem są środki transportu ma również wpływ na przekroczenie norm zanieczyszczenia powietrza na analizowanym obszarze. Istotnym problemem jest również napływ zanieczyszczeń z terenów sąsiednich, graniczących z gminą.

W badaniach przeprowadzonych w roku 2024 oraz analiz wykonanych na poziomie wojewódzkim i krajowym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), dotyczących stanu zanieczyszczenia powietrza na obszarze województwa łódzkiego badany obszar zakwalifikowany został do tzw. strefy łódzkiej, obejmującej znaczną część woj. łódzkiego z wyłączeniem terenów aglomeracji m. Łodzi. W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, lista zanieczyszczeń obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- ozon O₃,
- pył PM₁₀,
- pył PM_{2.5}
- ołów Pb w PM₁₀,
- arsen As w PM₁₀,
- kadm Cd w PM₁₀,
- nikiel Ni w PM₁₀
- benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀

W ocenie dotyczącej spełnionych kryteriów w zakresie ochrony roślin uwzględniono trzy rodzaje substancji: dwutlenku siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Na podstawie modelowania matematycznego stężenia zanieczyszczeń powietrza, w gminie Konopnica za rok 2024 stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II), poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pył zawieszonym PM₁₀ oraz poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2. W ostatnich latach odnotowuje się niski poziom zanieczyszczenia powietrza — wartości dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla oraz metali oznaczanych w pył PM₁₀ (ołowiu, kadmu, arsenu i niklu) utrzymują się poniżej poziomów dopuszczalnych i docelowych. Ponownie nie stwierdzono również przekroczeń norm dla pyłu zawieszonego PM₁₀. Przekroczenia w strefie łódzkiej stwierdzono również w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego ozonu w zakresie ochrony roślin.

Obecnie na terenie gminy Konopnica nie zlokalizowano czujników odpowiedzialnych za monitoring jakości powietrza.

5.2 Wody powierzchniowe i podziemne

Stan jakościowy i ilościowy wód powierzchniowych w obszarze opracowania jest wynikiem oddziaływania różnych czynników, mających swe źródło niekiedy daleko poza nim. W województwie łódzkim antropopresja na wody powierzchniowe przejawia się przede wszystkim poprzez:

- punktowe zrzuty ścieków do wód lub do gruntu,
- obszarowe źródła zanieczyszczeń związane z rolnictwem,
- zmiany hydromorfologiczne,
- pobór wody,
- depozycję atmosferyczną.

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych mogą mieć charakter punktowy (np. zrzuty ścieków) lub obszarowy (np. spływy wód opadowych z terenów rolniczych i zurbanizowanych). Skala oraz rozmieszczenie tych presji są zróżnicowane i zależą zarówno od warunków naturalnych, jak i od sposobu zagospodarowania przestrzennego. Na terenie województwa łódzkiego działa wiele punktów zrzutu ścieków, które wprowadzają do wód m.in. zanieczyszczenia organiczne oraz substancje biogenne sprzyjające eutrofizacji. Do środowiska wodnego dostają się również szczególnie szkodliwe substancje, w tym specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne, a także substancje priorytetowe i inne zanieczyszczenia. Ścieki bytowe i komunalne są głównym źródłem biogenów, przez co negatywnie oddziałują na organizmy wodne szczególnie wrażliwe na proces eutrofizacji.

Oceny stanu wód powierzchniowych dokonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na podstawie wyników klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego, uzyskanych w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym. Kontrola i ocena stanu wód powierzchniowych realizowana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wody powierzchniowe na danym obszarze są analizowane w kilku punktach pomiarowo-kontrolnych, przy czym badania te odbywają się w różnych terminach i z różną regularnością w poszczególnych punktach. Zakres JCWP znajdujących się w granicach obszaru gminy zilustrowany został w podrozdziale 3.4. W poniższej tabeli przedstawiona została szczegółowa charakterystyka dla każdego z nich. Ocena stanu wód JCWP wykonana została na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.).

Tab. 6) Charakterystyka stanu JCWP rzecznych znajdujących się w obszarze opracowania

Nazwa i kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny	Cel środowiskowy	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
Wierznica RW600010181789	zły	poniżej dobrego	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona
Nieciecz RW6000101829299	umiarkowany	brak danych	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona
Warta od Liswarty do Wierznicy RW600011181779	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stan chemiczny: dla złączonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
Dopływ ze Szklanej Huty RW600009181929	słaby	brak danych	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona
Oleśnica od Pysznej do ujścia RW600011181899	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona
Warta od Wierznicy do Widawki RW600011181999	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	dobry stan ekologiczny, stan chemiczny: dla złączonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
Dopływ z Zabłocia RW60001018194	umiarkowany	brak danych	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieluniu dokonał oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z nadzorowanego wodociągu za rok 2024. W zakresie mikrobiologicznym i organoleptycznym próbki wody pobrane z wodociągu w Konopnicy spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r.

W 2024 r. w wybranych punktach na jcwpc rzecznych przeprowadzona została ocena stanu wód rzecznych oraz klasyfikacja elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych w oparciu o badania monitoringowe prowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W badaniach nie uwzględniono jcwpc RW RW60001018194. Ocena w zakresie elementów biologicznych dokonana została jedynie w dwóch z sześciu punktów pomiarowych na terenie gminy. Druga klasa oznaczająca dobry stan ekologiczny przypisana została tylko do jednego punktu zlokalizowanego na Dopływie ze Szklanej Huty. W punkcie zlokalizowanym na jcwpc Wierznica zidentyfikowano stan słaby przypisany do klasy czwartej. W zakresie warunków tlenowych dominuje klasa pierwsza i druga oznaczająca odpowiednio bardzo dobry i dobry stan ekologiczny. Jedynie dla punktu zlokalizowanego na jcwpc Wierznica stwierdzono klasę poniżej stanu dobrego. Poziom zasolenia we wszystkich zbadanych punktach jcwpc sklasyfikowano pomiędzy bardzo dobry, a dobrym. Pod względem klasy elementów fizykochemicznych najlepszą ocenę przyznano jcwpc rw RW600011181779 (Warta od Liswarty do Wierznicy) i RW600011181999 (Warta od Wierznicy do Widawki). Dobry stan obejmował dwa jcwpc: RW600011181899 (Oleśnica od Pysznej do ujścia) i RW6000101829299 (Nieciecz). Stan pozostałych jcwpc sklasyfikowany został jako poniżej dobrego. W zakresie substancji priorytetowych ilość benzoapirenu we wszystkich badanych jcwpc rzecznych sklasyfikowana została jako słaba.

Eutrofizacja

Procesem, mogącym wywoływać szczególnie niebezpieczne skutki jest eutrofizacja, która polega na wzbogacaniu wody w substancje pokarmowe. W pierwszej fazie eutrofizacja może być nawet zjawiskiem korzystnym dla życia biologicznego danego obiektu hydrograficznego, przejawiającym się między innymi we wzroście liczebności ryb. Po przekroczeniu jednak pewnej granicy pojawiają się problemy dotyczące masowego rozwoju organizmów planktonowych, pogorszenia warunków świetlnych, wyczerpywania zasobów tlenu w wodzie, występowania siarkowodoru. Głównym źródłem ładunków substancji biogenych na analizowanym obszarze jest rolnictwo obejmujące m.in. centralny obszar gminy, tutejsze zakłady przemysłowe, rozproszona zabudowa oraz funkcjonujące oczyszczalnie ścieków w Konopnicy i Rychłolicach.

Obszary wszystkich zlewni JCWP rzecznych analizowanego obszaru uznawane są za wrażliwe na eutrofizację spowodowaną m.in. przez zanieczyszczenia komunalne, w szczególności biogeny (azot, fosfor). Zjawisko to prowadzi do nadmiernego wzrostu glonów i roślin wodnych, zakłóceń biologicznych i pogorszenia jakości wód. Wśród głównych rodzajów presji środowiskowej na które narażone są ww. JCWP rzeczne wyróżnić należy:

1. Presje troficzne:

- Źródła przemysłowe oraz bytowe i komunalne (zarówno punktowe, jak i rozproszone).
- Nawożenie i depozycja z atmosfery – dopływ biogenów z działalności rolniczej i opadów atmosferycznych.
- Odpływ miejski (wody opadowe) – spływ z powierzchni uszczelnionych.

2. Presje hydromorfologiczne:

- Prostowanie koryta – zarówno na rzekach głównych, jak i pozostałych.
- Budowle piętrzące – obecne na rzekach głównych i pozostałych.
- Budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) – przede wszystkim na rzekach głównych.
- Rozwój obszarów zurbanizowanych jako źródło rozproszonych presji (transport, turystyka, odpływ miejski).

2. Presje chemiczne:

- Rozproszone źródła związane z rozwojem obszarów zurbanizowanych – transport, turystyka, odpływ miejski.
- Źródła nieznanne, zwłaszcza w kontekście substancji zakazanych.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonuje oceny eutrofizacji wód raz na cztery lata na podstawie danych pomiarowych, uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 111 ust. 2 Prawa Wodnego. Ocena eutrofizacji wód powierzchniowych, przygotowana przez Departament Monitoringu Środowiska w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska, dokonana została na podstawie danych z analiz przeprowadzonych w latach 2020-2023. W granicach gminy nie zlokalizowanego żadnego z punktów monitoringu wód pod względem oceny eutrofizacji.

Oczyszczalnie ścieków

System zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych w gminie Konopnica obsługiwany jest przez dwie oczyszczalnie:

- **Mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków** zlokalizowana w Konopnicy przy ul. Nadwarciańskiej 1. Jej przepustowość ocenia się na 158,6 m³ na dobę.
- **Mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków** zlokalizowana w miejscowości Rychłocice. Charakteryzuje się nieco mniejszą przepustowością niż ww. obiekt – do 82 m³ na dobę.

W 2024 roku z sieci kanalizacyjnej w granicach administracyjnych gminy Konopnica korzystało 2 105 mieszkańców, co stanowiło wówczas nieco ponad 59% całkowitej populacji miasta. Ograniczony dostęp do kanalizacji dla niemal połowy mieszkańców gminy wynika m.in. z rozproszenia tutejszej zabudowy, względów ekonomicznych oraz złożonej budowy geologicznej, co znacząco utrudnia rozbudowę infrastruktury sanitarnej.

W efekcie braku sieci kanalizacyjnej część mieszkańców odprowadza ścieki bytowe do zbiorników bezodpływowych (szamb) lub korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2024 roku na analizowanym terenie funkcjonowało 892 zbiorników bezodpływowych oraz 205 przydomowych oczyszczalni ścieków. Warto zaznaczyć, że zbiorniki bezodpływowe z czasem tracą szczelność, co prowadzi do przenikania do gruntu substancji takich jak BZT₅, ChZT, azot amonowy czy fosforany, stanowiących zagrożenie dla środowiska.

Wody podziemne

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi, atmosferą oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie izolacja poziomego wodonośnego jest na poziomie słabym, a jej całkowitym brakiem (w okolicach południowo – wschodniej granicy gminy) następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziomy wodonośny. Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna, w szczególności w południowo – zachodniej i zachodniej części gminy. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania.

Wody podziemne podlegają państwowemu monitoringowi zarówno w zakresie jakości, jak i ilości oraz identyfikacji presji. W tabeli nr 7 poniżej zestawiono ocenę stanu JCWPd znajdujących się w granicach obszaru opracowania, dokonaną w roku 2019 wg Rozporządzenia MG MiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148).

Tab. 7) Charakterystyka JCWPd znajdujących się w obszarze opracowania

Rodzaj JCWPd	GW600082	GW600063
Stan chemiczny	dobry	dobry
Stan ilościowy	dobry	ślaby
Cel środowiskowy	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	dobry stan chemiczny, brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (ślaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego)
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	niezagrożona	zagrożona ilościowo
Odstępstwo	nie dotyczy	stopień wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania zgodny z wynikiem testu I.1 - bilans wodny (ocena stanu JCWPd za rok 2019)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony: <http://karty.apgw.gov.pl>

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Ponadto w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz.U. 2023 poz. 335 ze zm.) obejmującego całą część gminy ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

W 2024 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził ostatni dotychczas monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. W danym roku pomiarowym nie zlokalizowano żadnego z punktów w granicach gminy Konopnica, stąd na potrzeby opracowania uwzględniono stanowiska znajdujące się najbliżej analizowanego obszaru, badające parametry dwóch zbiorników JCWPd (82 i 83) uwzględnionych w monitoringu i występujących w granicach gminy. W przypadku JCPWd nr 82 posłużono się wynikami z 2022 r. ze względu na brak analiz w latach 2023-2024 oraz zlokalizowanie punktu pomiarowego na terenie gminy Konopnica. Według klasyfikacji elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych zgodnej z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych, z czego klasa I oznacza wody bardzo dobrej jakości, natomiast klasa V wody złej jakości. Wyniki pomiarów przedstawia poniższa tabela:

Tab. 8) Zestawienie tabelaryczne z klasyfikacją wód podziemnych dla wybranych punktów pomiarowych w 2022 r. i 2024 r.

Kod UE JCWPd	Numer punktu pomiarowego wg Monitoring ID	Współrzędne w układzie PUWG 1992 X/Y	Adres	Rodzaj punktu pomiarowego	Klasa jakości
PLGW600082*	6655*	487633/ 386628*	Gmina Konopnica, miejscowość Konopnica*	piezometr*	II*
PLGW600083	6786	496306/ 385605	Gmina Rusiec, miejscowość Dąbrowa Rusiecka	piezometr	IV

Źródło: monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych, GIOŚ, 2024 r. *dla JCWPd PLGW600082 zaprezentowano dane z 2022 r.

5.3 Klimat akustyczny

Do głównych źródeł mających decydujący wpływ na klimat akustyczny na terenie gminy Konopnica należą:

- droga wojewódzka nr: 481 relacji Łask – Wieluń;
- drogi powiatowe nr:
  - 4532E relacji Złoczew-Szynkielów-Konopnica;
  - 1704E relacji Burzenin-Szynkielów;
  - 2312E relacji Wrońsko-Konopnica;
  - 2313E relacji Konopnica-Kamyk-Ochle;
  - 4533E relacji Bębnów-Wielgie;
  - 4536E relacji Rychłocice-Osjaków;
  - 1926E relacji Konopnica-Wola Wiązowa.
- obiekty przemysłowo – usługowe.
- Ładowisko Konopnica zlokalizowane na dz. o nr .ew 406/2 ob. Konopnica

Hałas generowany przez podmioty gospodarcze nie wywiera istotnego wpływu na klimat akustyczny w skali całej gminy i jest znacznie mniej odczuwalny niż hałas komunikacyjny. Wynika to głównie z faktu, że duże zakłady przemysłowe są zazwyczaj zlokalizowane w znacznej odległości od zabudowy mieszkaniowej.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz.U. 2014 poz.112 ze zm.). Rozporządzenie określa zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu. Wartości normatywne (wskaźniki LWDN i LN) dopuszczalne dla hałasu ze źródeł drogowych (dominujące źródło hałasu w mieście) wynoszą:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy mieszkaniowo-usługowej (większość zabudowy centrum miasta) i terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w porze dziennej 68 dB i w porze nocnej 59 dB;
- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej i terenów szpitali miejskich - w porze dziennej 64 dB i w porze nocnej 59 dB.

Głównym celem Generalnego Pomiaru Ruchu jest pozyskanie kluczowych parametrów i charakterystyk ruchu drogowego dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich objętych badaniem, na podstawie bezpośrednio przeprowadzonych pomiarów. Dany pomiar wykonywany jest raz na pięć lat. Ostatni GPR miał miejsce w latach 2020 – 2021 i w granicach gminy obejmował drogę wojewódzką nr 481, z której część odcinka pomiarowego WIDAWA /DW480/ - WIELUŃ /DW488/ wykraczała poza granice analizowanego obszaru. Średni dobowy ruch roczny (SDRR) na drogach wojewódzkich w Polsce w latach 2020–2021 wyniósł 4 231 pojazdów. Natężenie ruchu na odcinku WIDAWA (DW480) – WIELUŃ (DW488) osiągnęło 2 929 pojazdów, co stanowi wartość niższą od średniej dla wszystkich dróg wojewódzkich w kraju.

Dnia 14 listopada 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 2087), wdrażająca do prawa krajowego akt prawa unijnego, tzw. dyrektywę hałasową. Za sprawą nowelizacji uszczegółowiono przepisy dotyczące procesu mapowania akustycznego oraz sporządzania programów ochrony środowiska przed hałasem oraz wprowadzono instrumenty prawne, mające wspomóc terminowość sporządzania map akustycznych i programów ochrony środowiska przed hałasem. Nowelizacja wprowadza do katalogu definicji ustawy *Prawo ochrony środowiska*, pojęcie strategicznej mapy hałasu oraz programu ochrony środowiska przed hałasem, które nie były dotychczas zdefiniowane. „Strategiczna mapa hałasu” zastąpiła „Mapę akustyczną”. Wymóg sporządzania strategicznych map hałasu obowiązuje dla głównych dróg, linii kolejowych oraz lotnisk. Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami, strategiczne mapy hałasu sporządza się obowiązkowo dla:

- miast o liczbie mieszkańców > 100 tys.;
- głównych dróg (o natężeniu ruchu > 3 mln pojazdów rocznie);
- głównych linii kolejowych (natężenie ruchu > 30 tys. pociągów rocznie);
- głównych lotnisk (lotniska cywilne, > 50 tys. operacji lotniczych rocznie, z wyłączeniem lotów szkoleniowych).

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizując zadania wynikające z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska (tj. z 2021 r. Dz.U. z 2021 r. poz. 1973) opracowała w

ramach IV rundy mapowania strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. W granicach gminy Konopnica nie znalazły się drogi, dla których ruch pojazdów przekraczałby 3 mln rocznie.

Potencjalne zagrożenie hałasem stanowi również lądowisko ULC nr 210 na terenie działki o nr ew. 406/2 w miejscowości Konopnica. Obecnie z lotniska korzysta miejscowe towarzystwo miłośników latania, którego działalność nie ma charakteru formalnego. Dodatkowo organizowane są tam wydarzenia sezonowe. Obiekt ten może powodować pewne uciążliwości akustyczne dla lokalnych mieszkańców, jednak ze względu na charakter funkcjonowania lądowiska nie stanowi ono zagrożenia na większą skalę.

5.4 Pola elektromagnetyczne

Źródłami promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Konopnica są:

- napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokich napięć
- stacje bazowe telefonii komórkowej.

Linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia przebiega przez południową część gminy. Wśród pozostałych urządzeń przetwarzających energię elektryczną w granicach gminy wyróżnić można dwie stacje bazowe telefonii komórkowej (tab. 9).

Tab. 9) Bazowe stacje przekaźnikowe na terenie gminy Konopnica w 2025 r.

L.p.	Lokalizacja	Operator	Numer decyzji	Nr stacji	Data ważności
1	Konopnica, ul. Parkowa 7	T-Mobile, Plus, Orange	REJ/11/89150/1/25	25393	2099-12-29
2	Konopnica, ul. Polna	Play	REJ/4/11931/4/25	WIE4480	2099-12-29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony <https://beta.btsearch.pl>

Regulacje dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego zostały ujęte w art. 121 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, zgodnie z którym ochrona przed polami elektromagnetycznymi cyt.: „polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz ich zmniejszeniu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane”. Realizacja ww. regulacji opiera się na następujących rozporządzeniach wykonawczych:

- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 poz. 2311);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448);

- rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobu sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 258).

Ostatni pomiar pól elektromagnetycznych na analizowanym terenie miał miejsce na początku 2025 r., jednak jego wyniki nie zostały jeszcze zaprezentowane stąd w opracowaniu wykorzystano dane z pomiaru z 2023 r. W granicach gminy przeprowadzono wówczas jeden pomiar okresowy (monitoringowy) promieniowania elektromagnetycznego. Dokonany został 22.08.2023 roku w punkcie zlokalizowanym w rejonie ulicy Parkowej w miejscowości Konopnica (punkt nr E_2023_GW_11). Średni poziom składowej elektrycznej promieniowania elektromagnetycznego w badanym punkcie wyniósł mniej niż 0,8 V/m, z czego odnotowana wartość maksymalna wyniosła 1,1 V/m. Tym samym nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego natężenia PEM²³. Obecnie obowiązujący minimalny poziom dopuszczalny, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wynosi dla częstotliwości objętych monitoringiem (tj. 80 MHz - 40 GHz) - 28 V/m.

5.5 Zanieczyszczenia gleb oraz przekształcenia powierzchni ziemi

Przekształcenia powierzchni ziemi

Miejscami, w których widoczne są przejawy przekształceń litosfery w obszarze gminy są:

- tereny dolin rzecznych i obniżen terenów oraz dolin denudacyjnych
- tereny przekształceń mechanicznych powierzchni ziemi i nawiezienia gruntów obcych, powstałych m.in. w wyniku prowadzonych aktualnie prac budowlanych, ze zniszczeniami powierzchni ziemi i niwelacjami;
- klepiska i wydepczyska w rejonie terenów zieleni użytkowej terenów zurbanizowanych oraz w sąsiedztwie zabudowy wielorodzinnej.
- tereny wyeksponowanych zboczy doliny Warty, zagrożone procesami stokowymi.

W granicach gminy powszechnie spotykane są tereny z przekształconą powierzchnią ziemi na skutek prac budowlanych i ziemnych, tj. poprzez nawiezienia gruntów, a także różnego rodzaju odpadów. Występują one na całym jej obszarze, w szczególności w rejonie większych miejscowości (Konopnica, Rychłocice, Szyndkielów, Strobin, Bębnów, Głuchów i Wrońsko).

Gospodarka opadami

Za odbiór odpadów komunalnych i segregowanych z gospodarstw domowych w granicach gminy Konopnica odpowiada firma wybierana przez gminę w drodze przetargu. Zadania te od 2013 r. realizowane są przez gminę, w myśl Ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733. ze zm.). W miejscowości Konopnica przy ul. Bohaterów Września 20 funkcjonuje również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Nieodpłatnie mogą z nich korzystać właściciele nieruchomości zlokalizowanych w granicach gminy. Władze gminy zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733. ze zm.) cyt. dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi.

W okresie od 2022 do 2024 r. ilość zebranych odpadów komunalnych wzrosła z 874 ton do 937 ton. Mimo wzrostu, to w 2023 r. zebranych zostało łącznie 843 ton, co świadczy o znaczącym wzroście na przestrzeni ostatniego roku. W latach 2022-2024 największy udział wśród odpadów stanowiły odpady zmieszane, których udział w każdym roku wynosił ok. 1/3. Najmniejszy udział w odpadach stanowił papier (tab. 10).

Tab. 10) Odpady komunalne odebrane z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie Gminy Konopnica w latach 2022-2024 w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami

Rodzaj odpadu	2022	2023	2024
Metale i tworzywa sztuczne	123,59	128,64	138,66
Szkło	74,10	76,56	75,54
Odpady zmieszane	381,64	377,74	393,12
Odpady BIO	165,44	168,74	181,64
Gabaryty	101,36	65,48	97,56
Papier	5,16	3,90	4,62
PSZOK i inne (gabaryty, BIO, budowlane, zużyte opony)	23,59	13,10	46,26
RAZEM	874,88	834,16	937,40

Źródło: Raporty o stanie gminy Konopnica za lata 2022,2023 i 2024 r.

Zanieczyszczenie gleb

W centrum miejscowości, zwłaszcza na terenach zabudowanych, naturalna pokrywa glebowa została niemal całkowicie zniszczona. Na obszarach otwartych największa degradacja dotyczy gleb położonych wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych, gdzie ruch pojazdów jest najbardziej intensywny. W sąsiedztwie dróg osadzają się zanieczyszczenia, których źródłem jest transport. Czynnikiem degradującym gleby jest urbanizacja – przeznaczanie terenów pod zabudowę prowadzi do ich wyłączenia z produkcji roślinnej oraz usunięcia warstwy próchnicznej, co skutkuje utratą ich wartości biologicznej.

6. Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego

6.1 Prognoza zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń planu ogólnego

Odstąpienie od uchwalenia planu ogólnego może spowodować, że zagospodarowanie przestrzenne terenu gminy będzie odbywać się w sposób nie do końca skoordynowany oraz niezgodny z wymogami kształtowania ładu przestrzennego, ochrony przyrody i krajobrazu.

Zgodnie z nowelizacją **Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw**, która weszła w życie 7 maja 2025r., w przypadku braku planu ogólnego obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego utraci moc prawną po **30 czerwca 2026 r.** Brak planu ogólnego skutkuje poważnymi utrudnieniami w prowadzeniu polityki przestrzennej gminy, w tym w określaniu przeznaczenia terenów pod konkretne funkcje oraz ustalaniu zasad ich zagospodarowania i zabudowy. Może to prowadzić do niekontrolowanego rozwoju przestrzennego, a także utrudniać podejmowanie decyzji administracyjnych dotyczących nowych inwestycji. Dodatkowo, brak spójnych i jednoznacznych regulacji przestrzennych może osłabić skuteczność ochrony środowiska przyrodniczego, prowadząc do zwiększonej presji urbanizacyjnej na tereny cenne przyrodniczo, a także do pojawienia się nowych, dotychczas nieobserwowanych oddziaływań na środowisko. Niekontrolowany rozwój może przyczynić się do degradacji krajobrazu, zaburzenia stosunków wodnych, fragmentacji ekosystemów czy pogorszenia się jakości powietrza. Ponadto, rezygnacja z uchwalenia planu ogólnego może skutkować wzrostem chaosu urbanistycznego oraz brakiem odpowiednich mechanizmów kontrolujących nowe inwestycje, co stwarza ryzyko nieharmonijnego rozwoju i konfliktów przestrzennych. Brak jasnych wytycznych w zakresie zagospodarowania terenów może również wpłynąć negatywnie na jakość życia mieszkańców oraz ograniczyć możliwość skutecznego zarządzania rozwojem infrastruktury technicznej i społecznej.

6.2 Przewidywane skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na poszczególne komponenty środowiska i formy ochrony przyrody

6.2.1 Powierzchnia ziemi

Przekształcenia powierzchni ziemi są nieodłącznym elementem powstawania nowych inwestycji. Budowa obiektów, ciągów komunikacyjnych czy elementów infrastruktury prowadzi do trwałych zmian w ukształtowaniu terenu. Zakres tych zmian zależy od skali i rodzaju inwestycji. W większości przypadków istniejące wcześniej formy są dostosowywane do potrzeb inwestycyjnych, co skutkuje powstawaniem nowych form antropogenicznych, takich jak nasypy, zwałowiska, rowy czy powierzchnie zniwelowane. Teren objęty projektem planu ogólnego uległ różnorodnym przekształceniom w wyniku realizacji wcześniejszych inwestycji budowlanych. Prace te obejmowały wyrównywanie i utwardzanie powierzchni, tworzenie wykopów i nasypów pod fundamenty oraz budowę infrastruktury, dróg i rowów melioracyjnych.

Przekształcenia powierzchni ziemi będą dotyczyły obszarów na których wyznaczono strefy przeznaczone pod inwestycje budowlane (SW, SJ, SZ, SU, SP, SR), a szczególnie takie, które dotychczas pozostawały niezabudowane. Na niektórych terenach planuje się zwiększenie intensywności zabudowy poprzez jej zagęszczenie, co może skutkować lokalnym utwardzeniem gruntu i zmianami w ukształtowaniu terenu. W trakcie realizacji inwestycji budowlanych nastąpi przemieszczanie mas ziemnych, a ich nadmiar, powstający w wyniku wykopów, będzie musiał zostać usunięty zgodnie z

obowiązującymi przepisami lub zagospodarowany na miejscu, co miejscowo może wpłynąć na ukształtowanie powierzchni.

W przypadku najcenniejszych gleb III klasy bonitacyjnej, w zdecydowanej większości zostały one objęte strefami związanymi z rolnictwem, czyli strefą wielofunkcyjną z zabudową zagrodową (SZ), strefą produkcji rolniczej (SR) oraz strefą otwartą (SO), co zapewnia ich skuteczną ochronę i wykorzystanie z domyślnym przeznaczeniem. W niektórych sytuacjach gleby III klasy obejmują swoim zasięgiem inne strefy planistyczne, np. strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ). Należy mieć na uwadze, że gleby klas I-III podlegają ochronie na mocy Ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, co wiąże się z koniecznością uzyskania zgody od ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w przypadku przeznaczenia ich miejscowym planie na cele nierolnicze i nieleśne. Nie dotyczy to jednak gruntów rolnych położonych na terenach miejskich (nie odnosi się do gminy Konopnica), a także tych terenów, dla których w planie ogólnym wyznaczono obszary uzupełnienia zabudowy.

Projekt planu zawiera zasady zagospodarowania terenu oraz wskaźniki dotyczące kształtowania zabudowy, takie jak maksymalna intensywność zabudowy nadziemnej, maksymalny udział powierzchni zabudowanej, maksymalna wysokość budynków oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Wdrożenie tych zasad pozwoli ograniczyć nadmierne uszczelnienie gruntu i zachować równowagę pomiędzy zabudową a przestrzenią biologicznie czynną.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu planu może prowadzić do istotnych zmian w ukształtowaniu terenu gminy Konopnica, zwłaszcza w przypadku terenów położonych w pobliżu koryta Warty. W planie ogólnym wyznaczone zostały m. in. strefy SJ oraz SU, na obszarach, które obecnie są wykorzystywane jako grunty rolne, a które są pozbawione zabudowy. W trakcie prac budowlanych dojdzie do naruszenia wierzchniej warstwy gleby i jej częściowego unieczynnienia. W związku z tym należy zabezpieczyć usuniętą warstwę glebową, aby można ją było ponownie wykorzystać po zakończeniu prac. Jeśli jej ponowne wykorzystanie nie będzie możliwe, należy podjąć działania zmierzające do jej odtworzenia.

6.2.2 Zasoby naturalne

Na terenie gminy Konopnica nie ma udokumentowanych złóż kopalin i w związku z tym nie wyznaczono żadnych stref górnictwa.

6.2.3 Powietrze atmosferyczne

Plan ogólny umożliwia dalszy rozwój zainwestowania na terenie gminy Konopnica, dzięki wyznaczeniu takich stref inwestycyjnych jak strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową, strefy usługowe, czy też strefy gospodarcze, co będzie miało przełożenie na ewentualne MPZP ustanowione w przyszłości. Plan przewiduje również obszary uzupełnienia zabudowy (OUZ), umożliwiające wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, w przypadku braku MPZP.

W związku z tym, należy liczyć się z powstaniem nowej zabudowy, zwiększonym natężeniem ruchu drogowego oraz ze zwiększonym zapotrzebowaniem na energię elektryczną i ciepłą. Wszystkie te czynniki mogą doprowadzić do wzmożonej emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych. W okresie prowadzenia prac budowlanych należy spodziewać się ponadto wzrostu zapylenia, szczególnie w miesiącach suchych, a także wzrostu zanieczyszczeń gazowych, co będzie związane z pracą sprzętu budowlanego oraz pojazdów napędzanych silnikami spalinowymi.

Wpływ emisji komunikacyjnych jest szczególnie odczuwalny w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, jednak maleje wraz ze zwiększającą się odległością. W celu poprawy jakości powietrza istotne jest wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej, zwłaszcza z roślin zimozielonych, odpowiednie usytuowanie zabudowy względem głównych arterii oraz wdrażanie rozwiązań zwiększających płynność ruchu drogowego. Można również oczekiwać, że rozwój technologii w konstrukcji silników samochodowych przyczyni się do stopniowego ograniczenia emisji szkodliwych substancji komunikacyjnych.

Regulacje dotyczące minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obszarach zabudowy, przyczyniają się do zapobiegania nadmiernej kumulacji zanieczyszczeń, poprzez zwiększanie zdolności pochłaniania dwutlenku węgla oraz filtracji pyłów przez rośliny. W kontekście gminy Konopnica istotne jest również zachowanie rozległych terenów zielonych w ramach strefy otwartej. Naturalne obszary leśne i łąkowe stanowią barierę dla rozprzestrzeniających się zanieczyszczeń i wspomagają lokalną, naturalną wentylację.

6.2.4 Warunki klimatyczne

Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna wpłynąć negatywnie na ogólne warunki klimatyczne analizowanego obszaru. Wprowadzenie zabudowy na terenach przeznaczonych pod inwestycje może jednak prowadzić do niewielkich zmian w lokalnym mikroklimacie. Będą one wynikać głównie ze wzrostu powierzchni zabudowanych i utwardzonych, które mogą modyfikować chociażby bilans cieplny oraz wilgotnościowy terenu. Ewentualny wpływ tych czynników będzie jednak lokalny i nie powinien prowadzić do istotnych zakłóceń w funkcjonowaniu ekosystemów czy warunków życia mieszkańców.

W pozytywny sposób na lokalny klimat wpłynie zachowanie roślinności, przede wszystkim w postaci rozległych terenów otwartych, ale również jako powierzchnia biologicznie czynna na terenach zabudowanych i przeznaczonych pod inwestycje.

6.2.5 Klimat akustyczny

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, uwzględnia się tereny podlegające ochronie przed hałasem wraz z dopuszczalnymi poziomami hałasu. Należą do nich tereny pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy pomocy społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego dla środowiska. W przypadku projektu planu ogólnego gminy Konopnica, strefami podlegającymi tej ochronie powinny być: strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, strefa zieleni i rekreacji oraz strefa usługowa.

Do zwiększenia poziomu emitowanego hałasu prowadzić będzie wzrost zagospodarowania niektórych obszarów, w pierwszej kolejności takich, gdzie wyznaczono obszar uzupełnienia zabudowy lub objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Hałas będzie związany początkowo z realizacją inwestycji budowlanych, a w dalszej perspektywie będzie wynikał z obecnością większej liczby użytkowników danego terenu. Problemem może okazać się również hałas komunikacyjny, wynikający z ruchu samochodowego i kolejowego.

W planie ogólnym wyznaczono 13 stref otwartych, które pod względem zajmowanej powierzchni są dominującym typem strefy planistycznej. Obejmują one obszary cenne pod względem przyrodniczym, m. in. kompleksy leśne, zabezpieczając je przed niekontrolowanym zagospodarowaniem, a tym samym korzystanie wpływają na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Na terenach zamieszkałych, pozytywny wpływ na klimat akustyczny będzie miała roślinność związana ze strefami zieleni i rekreacji, a także z wyznaczonym minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej, mogąca pełnić funkcje izolacyjne od źródeł hałasu.

W celu ograniczenia wpływu hałasu generowanego przez ruch pojazdów można zastosować różnorodne rozwiązania techniczne redukujące jego poziom lub zasięg oddziaływania. Do skutecznych metod należą m.in. instalacja ekranów akustycznych, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej, modyfikacja organizacji ruchu poprzez ograniczenie dopuszczalnej prędkości lub przekierowanie części ruchu na drogi oddalone od terenów chronionych akustycznie. Dodatkowo zastosowanie tzw. cichych nawierzchni, które redukują hałas generowany przez toczenie się kół pojazdów, może przyczynić się do poprawy komfortu akustycznego.

6.2.6 Promieniowanie elektromagnetyczne

Do głównych źródeł promieniowania elektromagnetycznego na przedmiotowym obszarze należą stacje bazowe telefonii komórkowej, linie elektroenergetyczne oraz stacje transformatorowe. Choć od kilku lat wzrasta oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, nie przewiduje się, aby dalszy rozwój sieci telekomunikacyjnej doprowadził do przekroczenia wartości PEM w środowisku w kolejnych latach.

Projekt planu ogólnego dopuszcza zrealizowanie infrastruktury technicznej we wszystkich strefach planistycznych. Rozwój infrastruktury elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej będzie wynikał z realizacji nowych inwestycji budowlanych, które będą wymagały podłączenia do sieci.

6.2.7 Wody powierzchniowe i podziemne

Zwiększenie zagospodarowania terenu może prowadzić do potencjalnego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. W obecnym stanie zanieczyszczenie wód powierzchniowych jest znaczące, gdyż ich stan określany jest jako zły. Źródłem tych zanieczyszczeń na omawianym terenie jest nawożenie pól uprawnych oraz przedostawanie się ścieków bytowych i komunalnych. Wody podziemne cechują się dobrym stanem jakościowym.

W wyniku wzrostu inwestycji na tym terenie nastąpi częściowe uszczelnienie powierzchni gruntu, co ograniczy infiltrację wód. Mimo to, dzięki zachowaniu minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej określonego w projekcie planu, część wód opadowych będzie nadal odprowadzana bezpośrednio do gruntu. Nie przewiduje się, aby realizacja projektu planu miała istotny wpływ na osiągnięcie celów określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Ustalenia zawarte w projekcie planu nie powinny prowadzić do pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych ani do znaczących zmian w stosunkach wodnych.

W celu ochrony wód konieczna jest dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach przeznaczonych pod nową zabudowę, które obecnie nie są skanalizowane. Niezbędne jest także podłączenie do istniejącej sieci kanalizacyjnej obiektów, które posiadają taką techniczną możliwość, lecz nie są jeszcze podłączone. Inwestycje te powinny być

realizowane wyprzedzająco, przed lokalizacją nowej zabudowy. Ważne jest również prawidłowe zagospodarowanie wód opadowych z powierzchni dróg publicznych i terenów utwardzonych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6.2.8 Krajobraz

Ustalenia planu ogólnego Gminy Konopnica wpływają na kształtowanie krajobrazu, regulując rozmieszczenie zabudowy, ochronę terenów otwartych oraz rozwój infrastruktury. Krajobraz gminy ma typowy wiejski charakter, występują tu bowiem otwarte tereny rolnicze, lasy oraz rozproszona zabudowa ruralistyczna. Plan musi uwzględniać zarówno ochronę walorów krajobrazowych, jak i konieczność adaptacji do nowych inwestycji.

Zmiany krajobrazu polegać będą na wprowadzeniu nowych elementów zainwestowania w postaci zabudowy mieszkaniowej, obiektów usługowych oraz produkcyjnych. Nowe elementy będą w dużej mierze sytuowane w obrębie już wykształconych struktur wiejskich jako „dogęszczenie zabudowy”, choć wyznaczono również strefy mieszkaniowe i usługowe na obszarach dotąd niezabudowanych (okolice wsi Strobin i Rychłocice).

W celu zminimalizowania ewentualnego wystąpienia dysharmonii w krajobrazie, dla poszczególnych terenów budowlanych określono maksymalną intensywność zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Na rysunku planu ogólnego wyznaczone zostały obszary uzupełnienia zabudowy. Rozwiązanie to w pewnym stopniu pozwoli ograniczyć rozprzestrzenianie się zabudowy na tereny otwarte i ich przekształcanie, a więc wpłynie korzystnie ochronę lokalnego krajobrazu.

6.2.9 Różnorodność biologiczna

Ochrona bioróżnorodności jest kluczowa dla zachowania równowagi ekosystemów i podtrzymania życia w biosferze. Zmniejszenie różnorodności biologicznej może być konsekwencją utraty siedlisk, ich degradacji oraz wymierania gatunków. Dlatego realizacja założeń projektu planu musi uwzględniać zakazy dotyczące gatunków chronionych. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz odpowiednich rozporządzeń Ministra Środowiska, obowiązują restrykcje dotyczące niszczenia siedlisk, uszkodzania lub usuwania roślin objętych ochroną, a także zabijania czy okaleczania chronionych gatunków zwierząt. Ponadto, zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, inwestorzy realizujący prace budowlane są zobowiązani do uwzględnienia ochrony siedlisk i gatunków objętych ochroną na obszarze inwestycji.

Dla dużej części terenów projekt planu ogólnego przewiduje zachowanie istniejącego zagospodarowania, umożliwiając pewien wzrost intensywności zabudowy poprzez dalsze zagospodarowanie działek dotąd niezabudowanych. Projekt planu wyznacza obszary uzupełnienia zabudowy, a więc wyłączone tereny, na których będą mogły być wydawane decyzje o warunkach, które są konieczne do realizacji inwestycji budowlanej, jeżeli na danym obszarze nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Ich granice, z pewnymi odstępstwami, nie powinny wykraczać poza obszar zgrupowania co najmniej 5 budynków, a największa odległość pomiędzy każdym z pięciu budynków nie powinna przekraczać 100 metrów. Rozwiązanie to służy ograniczeniu rozprzestrzeniania się zabudowy na tereny otwarte, a tym samym sprzyja zachowaniu lokalnej bioróżnorodności.

W trakcie realizacji inwestycji budowlanych konieczne może być usunięcie części drzew w miejscach kolidujących z lokalizacją obiektów kubaturowych oraz urządzeń infrastruktury technicznej. Przeznaczenie nowych terenów pod zabudowę wiąże się z ograniczeniem powierzchni siedlisk i żerowisk dla różnych gatunków, co może prowadzić do wypłoszenia zwierzyny bytującej na obszarze inwestycyjnym, głównie w wyniku wzmożonego ruchu samochodowego oraz hałasu generowanego przez działalność ludzi. Rozwój terenów zabudowanych wpłynie również na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i częściowe ograniczenie zasięgu występowania lokalnej fauny i flory, choć nie doprowadzi to do całkowitego wyeliminowania tych organizmów. Ustalony w planie minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej ma przeciwdziałać nadmiernemu utwardzeniu terenów inwestycyjnych, co pozytywnie wpłynie na infiltrację wód podziemnych oraz ochronę lokalnych zasobów przyrodniczych. Nowa zabudowa nie będzie miała zwartej charakteru – pomiędzy budynkami pozostaną niezabudowane przestrzenie, w tym tereny zielone, zgodnie z wymogami dotyczącymi minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na działkach. Ograniczenia dotyczące maksymalnej wysokości budynków zapobiegają powstawaniu wysokich konstrukcji, które mogłyby stanowić zagrożenie dla migrujących ptaków i nietoperzy. Ciągłość korytarzy ekologicznych, a tym samym możliwość migracji zwierząt, może zostać w pewnym stopniu zakłócona w związku ze wzrostem zainwestowania w dolinie Warty.

6.2.10 Formy ochrony przyrody

Pod względem zajmowanej powierzchni, dominującą formą ochrony w gminie Konopnica jest Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki. W przeważającym stopniu na jego terenie występują strefy otwarte, choć obejmuje on również część obszarów wiejskich, położonych w północnej, centralnej i wschodniej części gminy. Zmiany w strukturze krajobrazu będą związane przede wszystkim z wyznaczeniem nowych stref przeznaczonych pod inwestycje i zabudowę w miejscowościach położonych w dolinie rzeki Warty (Bębnow, Strobin, Konopnica, Rychłocice, Mała Wieś), a które obecnie wykorzystywane są jako użytki rolne. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku Osjakowskiego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego, który obejmuje południowy fragment miejscowości Strobin, choć tutaj zmiany krajobrazu będą mniejsze.

W przypadku rezerwatu przyrody „Hołda” oraz lokalnych użytków ekologicznych, położone są one w całości w obrębie stref otwartych, co jest najbardziej optymalnym rozwiązaniem z punktu widzenia jak najlepszego zachowania siedlisk przyrodniczych, a także gatunków roślin i zwierząt wraz z ich siedliskami. Jeżeli chodzi o rezerwat, to należy jednak nadmienić, że sąsiaduje on ze strefą 123SJ, a w niedalekiej odległości położone są strefy 128SJ oraz 238SZ. Ewentualny wzrost zagospodarowania na tych obszarach może mieć negatywny wpływ na stan siedlisk w rezerwacie.

Nie stwierdza się, aby ustalenia planu ogólnego miały wpłynąć negatywnie na stan pomników przyrody, ani na jakiegokolwiek formy ochrony przyrody, które zlokalizowane są w sąsiedztwie obszaru opracowania.

6.2.11 Zdrowie ludzi

Plan ogólny wyznacza strefy planistyczne (SP, SU, SR), w granicach których należy liczyć się z możliwością lokalizacji funkcji potencjalnie uciążliwych akustycznie oraz mogących być źródłem emisji substancji i odorów do powietrza. Ponadto przewiduje on strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową, a także obszary uzupełnienia zabudowy, które mogą przyczynić się do wzrostu liczby mieszkańców i użytkowników tego obszaru, co przełoży się na zwiększenie natężenia ruchu pojazdów oraz wyższe zużycie paliw energetycznych do ogrzewania w gospodarstwach domowych. W konsekwencji może dojść do wzrostu emisji hałasu oraz zanieczyszczenia powietrza.

Nie przewiduje się jednak, aby zwiększone oddziaływanie wspomnianych czynników doprowadziło do znaczącego przekroczenia dopuszczalnych norm, a tym samym stanowiło bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Wskazane zostały także możliwe działania, ograniczające negatywny wpływ tych czynników. Ustalenia planu powinny wpłynąć pozytywnie na jakość życia mieszkańców, warunki mieszkaniowe, dostępność usług oraz na środowisko pracy i rekreacji.

W kontekście zdrowia i życia ludzi istotny jest fakt wyznaczenia stref przeznaczonych pod inwestycje i zabudowę na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, które to obszary są związane z bliskością koryta rzeki Warty oraz Oleśnicy. Do zagrożonych stref należą:

- strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną: 6SJ, 45SJ, 62SJ, 63SJ, 64SJ, 65SJ, 67SJ, 70SJ, 71SJ, 128SJ, 135SJ, 139SJ;
- strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową: 55SZ, 127SZ, 128SZ, 130SZ, 229SZ, 244SZ, 245SZ, 246SZ, 258SZ;
- strefy usługowe: 8SU, 13SU, 14SU, 28SU, 31SU;
- strefy produkcji rolniczej: 21SR, 22SR, 23SR, 24SR, 25SR;
- strefy komunikacyjne: 2SK, 7SK;
- strefy zieleni i rekreacji: 5SN, 10SN, 11SN, 13SN.

6.2.12 Zabytki i dobra materialne

Projekt planu przewiduje zachowanie dotychczasowego zagospodarowania terenów, na których znajdują się obiekty zabytkowe. Należy podkreślić, że ochrona zabytków odbywa się na podstawie przepisów odrębnych, dlatego też ustalenia planu nie wpłyną w sposób negatywny na dobra kultury i zabytki, mogą się jedynie przyczynić do trwałego ich zachowania w lokalnym krajobrazie. W odniesieniu do dóbr materialnych należy stwierdzić, że uchwalenie planu ogólnego będzie mieć korzystny wpływ na poprawę jakości i wartości przestrzeni.

Na dobra materialne znacząco negatywny może mieć wpływ wyznaczenie **stref przeznaczonych pod inwestycje i zabudowę na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, które to obszary są związane z bliskością koryta rzeki Warty oraz Oleśnicy**

W kontekście stref cmentarzy (1SC, 2SC, 3SC, 4SC), należy mieć na uwadze strefy ochronne, mające charakter buforowy, które oddzielają cmentarz od sąsiednich zabudowań. Strefa ta powinna wynosić minimum 150m, natomiast w przypadku podłączenia wszystkich budynków do sieci wodociągowej to odległość może zostać zmniejszona do 50m.

6.3 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Przez negatywne znaczące oddziaływania na środowisko rozumie się negatywną, mierzalną zmianę stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, ocenioną w stosunku do stanu początkowego. Zmiana ta powodowana jest bezpośrednio lub pośrednio przez działalność prowadzoną przez podmiot korzystający ze środowiska.

Przewidywane znacząco negatywne oddziaływanie wynikające z realizacji ustaleń planu ogólnego, będzie dotyczyło:

- realizacji stref przeznaczonych pod inwestycje i zabudowę na obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego i obszarach zagrożonych powodzią od wód gruntowych,
- zmiany w ukształtowaniu terenu i warunkach wodnych w obszarach dolinnych, wynikające z wyznaczenia stref przeznaczonych pod inwestycje i zabudowę;
- zmiany w strukturze krajobrazu w wyniku powstania nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, szczególnie w dolinie rzeki Warty.

Na etapie sporządzania projektu planu ogólnego i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko brak jest wystarczających informacji na temat konkretnych zamierzeń inwestycyjnych dla przeprowadzenia dokładnej identyfikacji wszystkich przyszłych oddziaływań. Szczegółowe określenie skutków dla środowiska wynikających z realizacji konkretnych inwestycji ma miejsce na etapie raportu oddziaływania na środowisko, sporządzanego w zależności od potrzeb, w trybie Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Środowisko na terenie gminy zostało scharakteryzowane w dziale 3, natomiast jego stan w dziale 5.

6.4 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko odnosi się do możliwych interakcji między jego komponentami, które mogą wystąpić na terytorium innego kraju. Do takich sytuacji może nastąpić np. w wyniku pojawienia się zjawisk dotyczących rzeki, które przepływają przez granice sąsiadujących państw, lub poprzez funkcjonowanie emitorów zanieczyszczeń o dużym zasięgu oddziaływania.

Biorąc pod uwagę położenie gminy w centralnej Polsce, a także przewidziany charakter zagospodarowania wraz z innymi ustaleniami projektu planu, można stwierdzić, iż nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

7. Konkluzje i wskazania dotyczące ustaleń projektu planu ogólnego

7.1 Propozycja rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, wynikających z ustaleń projektu planu ogólnego

Projekt planu uwzględnia wzrost zainwestowania w części przedmiotowego obszaru, co spowoduje zwiększenie powierzchni zabudowy i zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Realizacja ustaleń określonych w projekcie planu może przyczynić się do wywierania pewnych presji na środowisko przyrodnicze, choć skala tych oddziaływań jest trudna do przewidzenia na etapie prognozy. W związku z tym konieczne jest zaproponowanie rozwiązań, które będą zapewniały ograniczanie negatywnych oddziaływań, zarówno na etapie realizacji inwestycji, jak też i późniejszego użytkowania terenów.

Rozpatrując możliwe do pojawienia się negatywne zjawiska oddziałujące na środowisko należy przedstawić propozycje środków łagodzących niekorzystny ich wpływ na zmiany istotne dla ludzi oraz elementów środowiska przyrodniczego.

Przedstawione poniżej propozycje działań mają na celu wyraźne zminimalizowanie uciążliwości, które mogłyby być odczuwane przez użytkowników przedmiotowego obszaru:

- kontrola emisji hałasu poprzez wprowadzanie ekranów akustycznych, pasów zieleni izolacyjnej oraz stosowanie cichych nawierzchni drogowych,
- przy przebudowie dróg zaleca się zastosowanie nowoczesnej nawierzchni o właściwościach tłumiących hałas,
- stosowanie zasad zrównoważonego rozwoju zagospodarowania terenu oraz pozostawienie odpowiedniego udziału terenów zielonych,
- ograniczenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych poprzez odpowiednio prowadzoną gospodarkę wodno-ściekową oraz ograniczenie spływu substancji biogenych,
- minimalizacja wpływu na glebę i roślinność poprzez stosowanie technologii ograniczających degradację gleb i zachowanie naturalnych siedlisk,
- promowanie odnawialnych źródeł energii oraz prowadzenie działań w ramach programów redukcji emisji zanieczyszczeń,
- przeprowadzanie termomodernizacji budynków i wymiana pieców na niskoemisyjne,
- stosowanie technologii bezinwazyjnych przy budowie infrastruktury,
- wprowadzenie stref buforowych wokół obszarów cennych przyrodniczo, takich jak tereny leśne czy łąki,
- budowa zbiorników retencyjnych i systemów infiltracyjnych dla wód opadowych w celu ochrony wód,
- ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolniczych w pobliżu cieków wodnych,
- prowadzenie monitoringu przestrzeni przyrodniczej, w tym m.in.: monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, klimatu akustycznego, gleb,

- rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i infrastruktury dla transportu publicznego w celu ograniczenia emisji spalin,
- utrzymanie i rozwój zadrzewień śródpolnych i alei drzew jako elementów wspierających bioróżnorodność,
- promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wprowadzanie programów edukacyjnych w zakresie segregacji odpadów i minimalizacji ich ilości,
- zachowanie terenów podmokłych jako naturalnych rezerwarów wody i siedlisk dla fauny i flory,
- projektowanie zabudowy na terenach inwestycyjnych, znajdujących się w sąsiedztwie dróg o znacznym natężeniu ruchu, w taki sposób, aby zabudowa posadowiona była w możliwie dużej odległości od drogi, natomiast w części działki przylegającej bezpośrednio do drogi znajdowały się miejsca postojowe oraz ewentualna zieleń izolacyjna,
- w celu wizualnego ograniczenia zmian w lokalnym krajobrazie zaleca się powszechne stosowanie zieleni wysokiej na terenach przewidzianych pod inwestycje,
- nowopowstałe obiekty budowlane powinny być zrealizowane w formie zapewniającej estetyczne odczucia użytkownikom przestrzeni.

Propozycje działań służących zapobieganiu, ograniczaniu i kompensacji negatywnego wpływu realizacji niektórych zapisów projektu planu w stosunku do zmian odnoszących się do środowiska przyrodniczego:

- stosowanie w trakcie prac budowlanych urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu oraz zanieczyszczeń;
- realizacja zamierzeń inwestycyjnych powinna być poprzedzona dokładnym rozpoznaniem wartości przyrodniczych terenu w celu wyeliminowania możliwości trwałego zniszczenia powiązań biocenotycznych;
- ubytek powierzchni biologicznie czynnej powinien być równoważony wprowadzaniem terenów zielonych w możliwie jak najkrótszym okresie po zakończeniu prac budowlanych;
- przy realizacji nowych nasadzeń powinny być wykorzystywane rodzime gatunki roślin;
- w celu ochrony lokalnych zasobów hydrograficznych należy fundamentować budynki oraz wykonywać prace ziemne w sposób nieprzyczyniający się do obniżania zwierciadła wód powierzchniowych i podziemnych;
- realizacja zabudowy na terenach dotychczas niezainwestowanych powinna być poprzedzona dokładnym rozpoznaniem warunków gruntowo-wodnych, inwestycje należy dostosowywać do zastanych warunków, bez ich przekształcania,
- zachowanie i wzmacnianie korytarzy ekologicznych poprzez zapewnianie drożności ekosystemów i ochronę bioróżnorodności.

7.2 Propozycje rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w projekcie planu

Zaproponowane w projekcie planu ogólne dyspozycje przestrzenne w zakresie funkcji terenów oraz intensywności zainwestowania stanowią w dużej mierze kontynuację dotychczasowej polityki przestrzennej gminy. Projekt planu ogólnego uwzględnia podstawowe wymogi ochrony środowiska i przyrody.

Jako alternatywne rozwiązania do rozważenia wskazuje się:

- usunięcie OUZ z terenów szczególnego zagrożenia powodzią, oraz w miarę możliwości ograniczenie niektórych z wymienionych poniżej stref, które położone są na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią i zmiana przeznaczenia terenu na strefę otwartą (szczególnie dla stref które nie są jeszcze zabudowane):

- strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną: 6SJ, 45SJ, 62SJ, 63SJ, 64SJ, 65SJ, 67SJ, 70SJ, 71SJ, 128SJ, 135SJ, 139SJ;

- strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową: 55SZ, 127SZ, 128SZ, 130SZ, 229SZ, 244SZ, 245SZ, 246SZ, 258SZ;

- strefy usługowe: 8SU, 13SU, 14SU, 28SU, 31SU;

- strefy produkcji rolniczej: 21SR, 22SR, 23SR, 24SR, 25SR;

- strefy komunikacyjne: 2SK, 7SK;

- strefy zieleni i rekreacji: 5SN, 10SN, 11SN, 13SN.

7.3 Propozycja metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu ogólnego oraz częstotliwość ich przeprowadzania

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w art. 55 ust. 3 wprowadza wymóg prowadzenia monitoringu realizacji postanowień planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko.

Obowiązujące przepisy nie regulują metod analizy skutków realizacji zapisów planów zagospodarowania przestrzennego, ani częstotliwości ich przeprowadzania. Punktem wyjścia do tych analiz może być, opracowywana na podstawie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ocena aktualności ustaleń planów. Dokonywana jest ona przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta przynajmniej raz w czasie trwania kadencji rady gminy. Analiza ta dotyczy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, określa, jakie inwestycje zostały dotychczas zrealizowane. Na tej podstawie przeprowadzana jest ocena stopnia realizacji ustaleń planu, co może stanowić odpowiednią podstawę do określenia skutków realizacji postanowień planu na środowisko przyrodnicze.

Oceną aktualnego stanu poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego zajmuje się monitoring zapisany w odrębnych aktach prawnych. Częstotliwość i zakres działań monitorujących jest zależna od rodzaju inwestycji, jakie będą zlokalizowane na analizowanym obszarze. W celu określenia skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu ogólnego na środowisko można odnosić się do wyników monitoringu prowadzonego przez Głównego i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zestawienia te umożliwiają przeprowadzenie analiz porównujących jakość środowiska przyrodniczego w okresach przed i po wejściu w życie ustaleń zawartych w planie ogólnym. W ramach tego monitoringu ocenie mogą podlegać takie elementy jak

- jakość wód powierzchniowych i podziemnych;
- zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego;
- klimat akustyczny;
- promieniowanie elektromagnetyczne;
- gospodarka odpadami.

Jakość analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska jest zależna od tego, czy zgromadzone materiały odnoszą się bezpośrednio do obszaru opracowania. Najkorzystniejsza sytuacja występowałaby gdyby na przedmiotowym obszarze, lub w jego bliskim sąsiedztwie, zlokalizowane były punkty pomiarowe, umożliwiające pozyskanie danych o stanie poszczególnych komponentów lokalnego środowiska przyrodniczego. Rozważając dostępne możliwości pozyskiwania danych stwierdza się, że najkorzystniejszą metodą analizy skutków realizacji ustaleń planu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie szczegółowa analiza porównawcza, wspierana metodami statystycznymi i inwentaryzacyjnymi, wykonywana na podstawie wyników regularnie przeprowadzanego monitoringu środowiska przyrodniczego. Zbieranie informacji pochodzących z państwowego monitoringu środowiska powinno się odbywać w systemie rocznym. W ramach monitoringu mogą być również uwzględniane wyniki badań i analiz środowiskowych, odnoszących się do przedmiotowego terenu, wykonywane w ramach indywidualnych zamówień. Wójt gminy powinien występować do odpowiednich organów o przedłożenie otrzymywanych przez te instytucje wyników monitoringu na podstawie decyzji np. o środowiskowych uwarunkowaniach.

Częstotliwość przeprowadzanych zbiorczych analiz skutków realizacji postanowień planu powinna obejmować okres czteroletni, czyli raz w czasie trwania kadencji rady gminy. Zalecane jest, aby w sposób szczególny monitorowane były takie procesy, jak zmiana jakości poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, zmiana wyposażenia infrastrukturalnego oraz przeobrażania o charakterze społeczno - gospodarczym.

8. Podsumowanie

8.1 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo m.in. dla planów ogólnych. Niniejsza Prognoza przygotowana została na potrzeby projektu planu ogólnego Gminy Konopnica, który to plan przygotowano w związku z Uchwałą Nr VI/23/24 Rady Gminy Konopnica z dnia 25 września 2025r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Konopnica. Podstawowym celem prognozy jest identyfikacja i ocena potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą mieć miejsce w wyniku realizacji postanowień planu ogólnego, jak również propozycja rozwiązań alternatywnych w stosunku do tych zawartych w projekcie dokumentu oraz takich, które zminimalizują ewentualne skutki negatywne. Zagadnienia omówione w niniejszej prognozie służą także wykazaniu, w jaki sposób problemy środowiskowe oraz cele ochrony środowiska ustanowione w innych powiązanych dokumentach zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu ogólnego. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu. Przedstawia jedynie prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu ogólnego na środowisko i proponuje ewentualne rozwiązania alternatywne lub kompensacyjne.

W toku przeprowadzonych analiz ocenie poddano sposób w jaki ustalenia projektu planu realizują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblach: krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. W Prognozie przedstawiono w jaki sposób strategiczne cele ochrony środowiska, określone w Polityce ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Protokole z Kioto zostały uwzględnione w projekcie planu. Stwierdzono, że ze względu na charakter i zakres planu ogólnego, sposób uwzględnienia w ocenianym dokumencie, wybranych, strategicznych celów ochrony środowiska, określonych w ww. dokumentach, ograniczać się będzie np.: do ustalenia minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej oraz wyznaczenia stref funkcjonalnych, które w swoim profilu uwzględniają zielen i otwarte przestrzenie.

Prognoza przybliży zakres ustaleń projektu planu ogólnego oraz jego podstawowe przesądzenia, a następnie identyfikuje rodzaj i zakres oddziaływań, jakie mogą się pojawić w związku z realizacją ustaleń planu ogólnego.

W toku prowadzonych analiz oceniono, że realizacja ustaleń projektu planu ogólnego może stwarzać warunki do zaistnienia negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym dla obszarów podlegających prawnej ochronie. W wyniku dalszego rozwoju obszarów wiejskich, może w przyszłości nasilać się antropopresja na obszar doliny rzeki Warty. Zalecono jednak rozwiązania, które pomogą minimalizować ewentualne negatywne zjawiska.

Jednocześnie zasugerowano wykorzystanie wyników pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, od służb statystycznych. Jako pomocne w procesie analizy wpływu realizacji planu zagospodarowania wskazano wyniki badań wykonywanych na potrzeby utworzenia planów ochrony obszarów chronionych, dane z zimowych liczeń ptaków, oraz wyniki badań przed- i porealizacyjnych wykonywanych na potrzeby realizacji różnego typu inwestycji. Dopuszczono także przeprowadzenie niezależnych badań w powyższym zakresie. Opracowanie analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu wskazano nie częściej niż raz na 4 lata.

8.2 Literatura i materiały źródłowe

Audyt krajobrazowy województwa łódzkiego przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą nr XIII/150/25 z dnia 15 kwietnia 2025 r.;

Baza danych obszarów sieci Natura 2000 w Polsce, Ministerstwo Środowiska; Baza danych o Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych – GZWP;

Baza danych GIS Mapy obszarów zagrożonych podtopieniami (Podtopienia);

Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. stanu na 31.12.2024 r., Państwowy Instytut Geologiczny;

Centralna Baza Danych Geologicznych, PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Centralny rejestr form ochrony przyrody (<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>);

Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Warszawa, 2022;

Dane z Państwowego Rejestru Granic;

Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB) gminy Konopnica (2025) udostępniona przez

Starostwo Powiatowe w Wieluniu (nr lic.: GN 1431-17.2025); GUS, Bank Danych lokalnych - www.bdl.stat.gov.pl;

Monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych w 2022 r. (GIOŚ);

Monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych 2024 r. (GIOŚ);

Kondradzki J. 2002, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa;

Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000 arkusze: 697 Złoczew, 698 Widawa i 734 Osjaków

Objaśnienia do Mapy geosrodowiskowej Polski 1:50 000 arkusze: 697 Złoczew, 698 Widawa i 734 Osjaków;

Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie łódzkim, GIOŚ, 2022 r.;

Okresowa ocena jakości wody z wodociągu w Konopnicy za rok 2024 – nr sygnatury: SHŚr.HK90200.29.2024;

Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby projektu zmiany studium kierunków i zagospodarowania przestrzennego gminy Konopnica, oprac. mgr inż. Michał Ruszkowski, 2015;

Program ochrony środowiska dla Gminy Konopnica na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, oprac. Westmor Consulting Urszula Wódkowska, 2023;

Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ, 2024 r.;

System ochrony przeciwosuwiskowej kraju (SOPO);

System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych – MIDAS;

Sawicki. L, Pamiętnik II zjazdu Słowiańskich Geografów i Etnografów; Kraków, 1930, s.3-4.;

Ustawy i rozporządzenia:

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 1940, z 2025 r. poz. 527, 680. ze zm.);

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647. ze zm.);

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, 1089, 1473, z 2025 r. poz. 216, 680. ze zm.);

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940, z 2025 r. poz. 884. ze zm.);

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940. ze zm.);

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852, 2029, z 2024 r. poz. 1834, 1911, 1914. ze zm.);

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U z. 2024 r. poz. 82 ze zm.);

Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu Nr VIII/45/89 z dnia 14 września 1989 r. w sprawie utworzenia Parku krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki;

Uchwała nr XXXVII/252/22 Rady Gminy Konopnica z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Konopnica;

Uchwała nr XLIII/291/22 Rady Gminy Konopnica z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Konopnica;

Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z 17.02.1992 r. w sprawie uznania za obiekty chronione;

Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z 22.05.2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne;

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. (Dz.U. 2019 poz. 1311); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839);

Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 poz. 2311);

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448);

Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2022 poz. 2630);

Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt z dnia 19 października 2022 r (Dz. U. 2022, poz. 2380);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 9 października 2014 r w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 9 października 2014 r w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);

Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody;

Rozporządzenie Nr 30/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki;

Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe; Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody;

Zarządzenie Nr 8/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Hołda";

Źródła internetowe:

[http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3;](http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3)

<https://www.pgi.gov.pl/midas>; [https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych;](https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych)

<https://www.gov.pl/web/wody-polskie-poznan/charakterystyka-szlakow>; <http://karty.apgw.gov.pl>;

<https://mapa.korytarze.pl/>; <https://beta.btsearch.pl/>;

<https://www.pgi.gov.pl/psh/dane-hydrogeologiczne-psh/947-bazy-danych-hydrogeologiczne/8890-gzwp.html>;

<https://www.pgi.gov.pl/psh/dane-hydrogeologiczne-psh/947-bazy-danych-hydrogeologiczne/8874-obszary-zagrozone-podtopieniami.html>; <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>;

<https://www.konopnica.pl>;

<https://www.lodzkie.pl/turystyka/archiwum/mapki-tematyczne/szlaki-rowerowe-regionu-lodzkiego>;

<https://www.konopnica.pl/asp/historia>;

<https://konopnicaladowisko.pl>.